

Kontroll av slamkvalitet i Østfold

Årsrapport 1999

Fylkesmannen i Østfold

Miljøvern avdelingen

POSTADRESSE: STATENS HUS, POSTBOKS 325, 1502 MOSS
TLF: 69 24 71 00

Dato:	6.12.2000
Rapport nr:	6/2000
ISBN nr:	82-7395-150-2

<u>Rapportens tittel:</u> Kontroll av slamkvalitet i Østfold Årsrapport for 1999
<u>Forfatter(e):</u> Jostein Gårderløkken, Driftsassistansen i Østfold
<u>Oppdragsgiver:</u> Aase Richter Miljøvern avdelingen, Fylkesmannen i Østfold
<u>Ekstrakt:</u>   Denne rapporten er en sammenstilling av analyseresultatene for slamkontrollen i 1999. Rapporten tar også for seg kommunenes egen rapportering av slammengde og slamdisponering.   I 1999 hadde ingen anlegg overskridelse av grenseverdiene for tungmetaller som førte til at slam måtte deponeres.   Det ble produsert ca. 7105 tonn TS (tørrstoff) slam ved de kommunale renseanleggene i fylket. Ved årets begynnelse lå ca. 10714 tonn TS på lager slik at total slammengde til disposisjon i 1999 var ca. 17149 tonn TS. Av dette ble ca. 2783 tonn TS disponert til jordbruksformål, 284 tonn TS til grøntanlegg, 653 tonn TS til toppdekke, 1393 tonn TS ble brukt til andre formål (jordblandinger etc). Ved utgangen av året lå ca. 11963 tonn TS på lager.
<u>4 emneord:</u> Slam, tungmetaller, næringssalter, disponering

INNHOLDSFORTEGNELSE:

FORORD

SAMMENDRAG	5
1. INNLEDNING	6
2. GENERELT.....	7
2.1 BESKRIVELSE AV RENSEANLEGGENE I ØSTFOLD.....	7
2.2 FORSKRIFTER SOM REGULERER BRUK AV SLAM.....	8
2.3 ANDRE FORSKRIFTER	10
2.4 HENSIKTEN MED SLAMKONTROLL.....	10
2.5 KRAV TIL SLAMKVALITET.....	11
2.6 SLAM SOM GJØDSEL OG JORDFORBEDRINGSMIDDEL	11
2.7 PROSJEKTER PÅ SLAM	13
3. RESULTATER FRA SLAMKONTROLLEN 1999.....	14
3.1 GENERELT.....	14
3.2 TUNGMETALLER	15
3.3 EPISODER MED OVERSKRIDELSER.....	23
3.4 NÆRINGSSALTER OG ORGANISK STOFF.....	24
4. KOMMUNENES ÅRSRAPPORTERING	25
4.1 SLAMPRODUKSJON	25
4.2 SLAMDISPONERING.....	26
5. KONKLUSJON	30
6. REFERANSER	31
7. VEDLEGG:.....	32

Forord

Slam fra avløpsrenseanlegg inneholder viktige næringsstoffer og er derfor en verdifull ressurs som jordforbedringsmiddel. Slam består i hovedsak av "brukte" jordbruksprodukter. I et langsiktig og bærekraftig perspektiv er det av stadig større betydning at vi gjenvinner og tilbakefører våre avfallsprodukter.

En vesentlig forutsetning for å kunne nyttiggjøre oss slammet i jordbruket er at innholdet av uønskede stoffer er under fastsatte grenseverdier. Kvalitetskontrollen av slam er et viktig ledd i dette arbeidet.

Slammet produsert i 1999 har vært av bra kvalitet. Det har vært 4 overskridelser av grenseverdien for tungmetaller for bruk på jordbruksarealer, dette slammet kunne fortsatt brukes på grøntanlegg. Overskridelsene gjelder 2 tilfelle av kvikksølv på ett anlegg, en for bly og en for sink.

Mengden slam som ligger på lager har økt betraktelig de siste årene. Det siste året har slam brukt på jordbruksarealer økt noe. Det er nødvendig med økt innsats fra renseanleggseierne i framtiden for å øke bruken av slam.

Denne årsrapporten er utarbeidet av Jostein Gårderløkken, Driftsassistansen i Østfold. DaØ har også stått for oppfølging av kontrollprogrammet for slam. Alle analysene er utført av AnalyCen (tidligere Østfoldlaboratoriet A/S). Driftsoperatørene ved renseanleggene har ansvaret for uttak og innsending av månedsblandprøvene.

Vi takker alle for bra samarbeid og godt utført jobb.

Moss, 5.12.2000

Aase Richter

DaØ

Driftsassistansen i Østfold
Postboks 1115
1631 Gamle Fredrikstad
Tlf. 69 35 73 73, 69 35 73 74
Telefaks: 69 35 73 01
Mobil: 913 62 005, 913 62 006

Dato:	1. mai 2000
Rapport nr.:	2/2000

Rapportens tittel:

Kontroll av slamkvalitet i Østfold. Årsrapport for 1999

Utført av:

Siv.ing Jostein Gårderløkken, Driftsassistansen i Østfold

Oppdragsgiver:

Fylkesmannen i Østfold, miljøvernavdelingen

Ekstrakt:

Denne rapporten er en sammenstilling og vurdering av analyseresultatene for slamkontrollen i 1999. Rapporten beskriver kommunenes årsrapportering om slammengde og slamdisponering. I 1999 hadde ingen anlegg overskridelser av grenseverdiene for tungmetaller som førte til deponering.

Fra de 41 renselanlegg i Østfold ble det produsert ca. 7.105 tonn TS (tørrstoff) slam. Det var ca. 10.714 tonn TS som lå på lager ved inngangen til 1999, slik at total slammengde til disponering var ca. 17.149 tonn TS. Av dette ble ca 2783 tonn TS disponert til jordbruksareal, 284 tonn TS til grøntareal, 653 tonn TS til toppdekke, 73 tonn TS ble deponert, 1393 tonn TS ble brukt til andre formål (jordblandinger bla.) og 11.963 tonn TS ble lagt til lager ved utgangen av 1999.

SAMMENDRAG

I 1999 ble det produsert ca 7.105 tonn slam-tørrstoff (t TS) ved de kommunale og interkommunale renseanleggene i Østfold. Dette tilsvarer ca. 27.161 tonn avvannet avløpslam. Mengden produsert slam har ikke endret seg nevneverdig fra 1992 til 1996. I 1997 og 1998 økte slamproduksjonen med ca 2.000 tonn avvannet slam. I 1999 var det en liten nedgang i forhold til 1998.

Det er ønskelig at mest mulig av avløpslammet benyttes som gjødsel og jordforbedringsmiddel, fortrinnsvis på jordbruksarealer. For å hindre spredning av miljøgifter, er det viktig med kontroll av innholdet av tungmetaller. For at bonden skal kunne gjøre en fullverdig gjødselplanlegging ved bruk av slam, er det nødvendig å kunne dokumentere næringsinnholdet i slammet. Kontrollen av slamkvaliteten gir mottakeren og brukeren av slammet en sikkerhet for kvaliteten av varen.

Resultatene fra slamkontrollen av tungmetaller og næringssalter for avvannet slam i Østfold, viser at kvaliteten generelt sett er veldig bra. I 1999 var det 4 episoder (3 anlegg) med overskridelser av grenseverdien for slam brukt på jordbruksareal. I to av tilfellene (ett anlegg) var det overskridelse av kvikksølv, en for bly, mens den siste var for sink.

I alle fire tilfellene ligger analyseverdien over tillatt mengde for bruk på jordbruksareal, men under grenseverdien for bruk på grøntareal. Slammet kan derfor brukes på grøntareal. Episodene ble avdekket i den ordinære slamkontrollen. Det ble gitt beskjed til de berørte kommunene og tilleggspøver ble analysert for å lokalisere kilden til utslippet.

Totalt ble det utført 980 enkeltanalyser på tungmetaller (140 månedsblandprøver).

Innhold av næringssalter i slammet varierer mellom de ulike renseanleggene, men også mellom enkeltanalyser på samme renseanlegg. Det var totalt ca.161 tonn nitrogen og ca.91 tonn fosfor i slammet i Østfold i 1999.

Mengden disponibelt slam har økt fra år til år, og var i 1999 ca. 17.149 tTS. Mengden slam disponert til jordbruket økte i 1999, i forhold til 1998. Lagerbeholdningen av slam økte i 1999, fra 10.714 tonn TS i 1998 til 11.963 tonn TS i 1999. Av det disponerte slammet - når vi ser bort fra slam på lager - ble 16 % av disponert slam brukt på jordbruksarealer, 1,6% på grøntareal og 3,8% brukt til toppdekke, 0,4 til deponi og 8% til annet formål.

1. INNLEDNING

Ved utgangen av 1999 var det 41 høygradige renseanlegg i drift i Østfold. Totalt var ca. 254.000 p.e. (personekvivalenter) tilknyttet kommunale eller interkommunale renseanlegg, inkludert industri. 14 av de 41 renseanleggene har slambehandling. Fra disse renseanleggene produseres årlig ca 7100 tonn TS (tørrestoff) slam.

Slam inneholder organisk materiale og næringsstoffer, som gjør det velegnet til jordforbedringsmiddel med en viss gjødselvirkning. Avløpsslammet kan derfor benyttes som en ressurs på jordbruks- og grøntarealer. For å sikre at brukeren får slam av god kvalitet, ble det i 1990 innført kontroll av slamkvalitet. En slik kontroll ble nødvendig for å kontrollere og dokumentere innholdet av patogene bakterier, tungmetaller og næringsstoffer. Denne kontrollen hjalp samtidig kommunene til å arbeide med kildekontroll, for å forebygge påslipp av tungmetaller og andre miljøgifter på avløpsnett.

Kontroller før 1990 var i stor grad begrenset til analyser av tørrestoff (TS) i avvannet slam. Med unntak av en begrenset undersøkelse av tungmetallinnholdet, som Fylkesmannens miljøvernavdeling gjennomførte i 1981 og 1983, har anleggseierne bare sporadisk tatt ut prøver for kontroll av miljøgifter. Siden 1990 har det vært gjennomført en systematisk kvalitetskontroll av slammet fra renseanleggene i Østfold, der innhold av tungmetaller og næringsinnhold har blitt analysert. Slammengden og frekvensen av prøvetakingen har økt betraktelig siden 1990.

Kommunene/eierne av renseanleggene er pålagt å sende inn årsrapport til miljøvernavdelingen. Kommunen rapporterer om kvalitet, mengde og disponering av slammet. Miljøvernavdelingen rapporterer videre til SFT via databasen SESAM. Driftsassistansen i Østfold utarbeider en samlet årsrapport for slamkontrollen i 1999.

De lokale helsemyndighetene har ansvaret for den hygieniske kontrollen i følge slamforskriften.

Det er ønskelig at mest mulig av slammet blir anvendt som jordforbedringsmiddel, og da i første rekke innen jordbruket. Statens Forurensningstilsyn (SFT) har i "Strategi for disponering av kloakkslam" (1992), satt som mål at minst 75 % av kloakkslammet skal disponeres som jordforbedringsmiddel innen år 2000. Fylkesmannens miljøvernavdelingen i Østfold hadde som målsetting at minst 90 % av slammet av godkjent kvalitet skulle benyttes som jordforbedringsmiddel innen 1996 (*Nedland 1995*). Denne målsettingen ble ikke helt innfridd. Kommunene må jobbe aktivt med å få en større andel av slammet til bruk i jordbruket. Det gjenstår derfor en del før disponeringen av slammet i Østfold fungerer tilfredsstillende.

2. GENERELT

2.1 Beskrivelse av renseanleggene i Østfold

Tabell 1 viser en oversikt over størrelse, fellingsmetode og slambehandling ved de enkelte kommunale og interkommunale anleggene i Østfold. Som tabellen viser, er det stor forskjell i størrelse mellom de ulike anleggene. Slambehandlingsmetoden vil påvirke innhold av organisk materiale og konsentrasjonen av næringsstoffer i slamproduktet. Ved utråtning vil deler av det organiske materialet brytes ned. Tørrestoffinnholdet blir høyere og nitrogenkonsentrasjonen noe lavere enn ved annen slambehandlingsmetode.

Tabell 1. Oversikt over størrelse, type anlegg og slambehandling ved kommunale og interkommunale renseanlegg i Østfold som produserer slam.

Anlegg	Eier/ Kommune	Størrelse (p.e.)		Type anlegg	Avvanning	Slambehandling	Stabiliseringsgrad
		DIM	Belastet				
Alvim	Sarpsborg	65.000	46.500	Kj	Sentrifuge	Aerob+Anaerob utråtning	Stabilisert Hygienisert
Fuglevik	MOVAR	50.000	41.624	Kj	Sentrifuge	Aerob+Anaerob utråtning	Stabilisert Hygienisert
Remmendalen	Halden	28.000	24.802	Kj	Sentrifuge	Fortykking	Råslam
REVHAUG	AHSA	28.000	18.250	Kj	Sentrifuge	Fortykking	Råslam
Øra	FREVAR	120.000	73.700	Kj	Sentrifuge	Pasteurisering Utråtning	Stabilisert Hygienisert
Bodal	Rakkestad	10.000	7750	F.F/ E.F	Sentrifuge	Aerob+Anaerob utråtning	Stabilisert Hygienisert
Kambo	MOVAR	16.000	15.600	Kj	Sentrifuge	Fortykking	Råslam
Mysen	Eidsberg	9.500	8.150	Kj	Sentrifuge	Fortykking	Råslam
Bommen	Marker	2.000	1.840	E.F.	Sentrifuge	Fortykking	Råslam
Hestevold	Råde	8.000	4.740	Kj.	Sentrifuge	Fortykking	Stabilisert (kompostert)
Ringvold*	Hobøl	1.000	720	E.F.	Silb.presse	Aerobt slamlager	Delvis stabilisert
Hoel	Skiptvet	2.500	1.750	S.F	Sentrifuge	Aerobt slamlager	Delvis stabilisert
Skjønhaug	Trøgstad	2.750	2.600	Kj.	Sentrifuge	Fortykking	Stabilisert (kompostert)
Skotsberg	Aremark	1.300	550	E.F.	Sentrifuge	Fortykking	Råslam

E.F. = Etterfellingsanlegg
Kj. = Kjemisk anlegg

- = delvis stabilisert råslam
S.F = simultanfellingsanlegg

Silb. presse = Silbånd-presse
F.F = forfelling

* Ringvoll sluttet å avvanne slammet i første halvår av 1999, og leverer nå slammet til ASHA.

2.2 Forskrifter som regulerer bruk av slam

Bruk og omsetning av slam er regulert i to forskrifter; "Forskrift om avløpsslam" (slamforskriften) og "Forskrift om handel med gjødsel og jordforbedringsmidler m.v." (gjødselvareforskriften).

Begge forskriftene ble revidert i 1996, med mål om bl.a. å oppnå bedre samsvar mellom de to forskriftene og senke grenseverdiene for innhold av tungmetaller i slammet for bruk på jordbruks- og grøntarealer. Slamforskriften ble fastsatt 27. september 1996 og gjødselvareforskriften 11. september 1996.

Begge forskriftene har som intensjon å sikre at avløpsslammet kan anvendes som gjødsel, jordforbedringsmiddel og dyrkningsmedium innenfor forsvarlige helse- og miljømessige rammer. Slamforskriften omfatter alle typer avløpsslam (jfr def. i forskriften), også slam tilsatt strukturmateriale (eks. bark, halm, flis) som en del av slambehandlingen. Gjødselvareforskriften omfatter gjødsel, jordforbedringsmidler og dyrkningsmedier der avløpsslam kan inngå. Den omfatter også produkter som utelukkende består av slam som har vært gjenstand for en eller annen form for behandling eller prosessering, utover ordinær stabilisering og hygienisering.

Når det er slam som sorterer kun under slamforskriften, må Bruker/mottaker søke kommunen om tillatelse til bruk av slam. Er slam ingrediens i en gjødselvare (eks. jordblanding) som sorterer under gjødselvareforskriften, må produsenten av gjødselvaren først søke kommunen om tillatelse til bruk av slammet. Deretter søkes Landbrukstilsynet om godkjenning av produktet, etter vedlegg 8 i gjødselvareforskriften "kvalitetskriterier for gjødselvarer basert på organisk avfall", før det markedsføres og omsettes.

Landbrukstilsynet samarbeider med slamforskriftens forvaltere (Helsetilsynet og SFT) om etableringen av en fornuftig og bærekraftig forvaltning av slambaserte dyrkningsmedier.

På neste side er det oppsatt en tabell som viser alternative områder for bruk av slam utenom jordbruket.

Gjødselvareforskriften opererer med kvalitetsklasser avhengig av tungmetallinnholdet pr. kg tørrstoff.

Tabell 2. Maksimumsgrenser for tillatt innhold av tungmetaller angitt i mg/kg tørrstoff (totalinnhold), i de forskjellige kvalitetsklasser.

Kvalitetsklasser	I	II	III
Cd, mg/kg TS	0,8	2*	5
Pb	60	80	200
Hg	0,6	3	5
Ni	30	50	80
Zn	400	800	1500
Cu	150	650	1000
Cr	60	100	150

* Produktet kan inneholde 2,5 mg Cd pr. kg TS frem til 31.12.1999.

Tabell 3. Oversikt over aktuelle produkttyper og kravspesifikasjoner for ulike bruksområder for slam.

Bruksområde	Produkttype	Krav til produktet/anbefalt bruksmåte
Veianlegg	Vekstjord til skjæringer, fyllinger, rabatter, støvuller og busslommer	Vekstjord av slam (maks. 30 volum %), torv og mineraljord, helst med lavt næringsinnhold. Legges ut i lag på maks. 70 cm ved jord av kvalitetsklasse I (maks 20 cm slam), 35 cm av kvalitetsklasse II (maks 10 cm slam) eller 17 cm av kvalitetsklasse III (maks. 5 cm slam)
	Rent slam til skjæringer og fyllinger	Godt omsatt og opptørket slam, freses ned i stedlige masser, maks. 5 cm tykkelse (helst med litt nitrogen)
Områder uten vegetasjons-dekke (Landskapssår)	Vekstjord til vegetasjonsdekke	Blanding av slam (maks. 30 volum %) og mineraljord. Legges ut i lag på maks. 70 cm ved jord av kvalitetsklasse I (maks 20 cm slam), 35 cm av kvalitetsklasse II (maks 10 cm slam) eller 17 cm av kvalitetsklasse III (maks. 5 cm slam)
	Rent slam til vegetasjonsdekke	Godt omsatt og opptørket slam, freses ned i stedlige masser, maks. 5 cm tykkelse .
Offentlige park- og grøntanlegg, badeplasser, ballplasser med naturgress	Vekstjord til nyanlegg og toppdressing	Blanding av slam (maks. 30 volum %), torv og mineraljord uten store partikler. Legges ut i lag på maks. 70 cm ved jord av kvalitetsklasse I (maks 20 cm slam), 35 cm av kvalitetsklasse II (maks 10 cm slam) eller 17 cm av kvalitetsklasse III (maks. 5 cm slam). Normalt brukes 10-15 cm. 1-2 cm til toppdressing. I parker har man ifølge gjødselvereforskriften kun lov til å legge ut 4 til 8 tonn slamtørrstoff pr. dekar i løpet av 20 år.
Kirkegårder	Vekstjord til nye gravplasser og toppdressing	Blanding av slam (maks. 30 volum %), torv og mineraljord uten store partikler. Legges ut i lag på maks. 70 cm ved jord av kvalitetsklasse I (maks 20 cm slam), 35 cm av kvalitetsklasse II (maks 10 cm slam) eller 17 cm av kvalitetsklasse III (maks. 5 cm slam). Normalt brukes 10-15 cm. 1-2 cm til toppdressing
Fotballbaner med gressdekke	Vekstjord til avslutningssjikt og toppdressing	Spesielt tilpasset produkt bestående av ca. 20% slam, 30% torv og ca. 50% finsand. Ca 40 cm ved nyanlegg/rehabilitering (slam skal være minst kvalitetsklasse II), 1-2 cm toppdressing.
Golfbaner	Vekstjord til avslutningssjikt og toppdressing	Utslagsområde og "greens" krever toppdressing etter spesielle resepter. Slam kan inngå i slike. I tillegg kan slam brukes i vekstjord til opparbeiding av nyanlegg.
Private hager	Vekstjord til nyanlegg og toppdressing	Blanding av slam (maks. 30 volum %), torv og mineraljord uten store partikler. Maks. 4 tonn slamtørrstoff pr dekar av vekstjord i kvalitetsklasse II, 8 tonn i kvalitetsklasse I. Ikke slamspredning igjen de neste 20 åra.
Alpinanlegg, hoppbakker og skiløyper	Vekstjord til nyanlegg og erosjonssikring	Blanding av slam (maks. 30 volum %) og mineraljord. Legges ut i lag på maks. 70 cm ved jord i kvalitetsklasse I (maks 20 cm slam), 35 cm av kvalitetsklasse II (maks 10 cm slam) eller 17 cm av kvalitetsklasse III (maks 5 cm slam).
Planteskoler	Vekstjord	Blanding av slam (maks. 30 volum %), torv og mineraljord tilpasset plantenes behov. Hvis området kan brukes til jordbruksareal, er det kun tillatt 4 tonn slamtørrstoff pr dekar pr. 10 år for jord i kvalitetsklasse I, 2 tonn i kvalitetsklasse II. Hvis ikke, kan det legges ut 70 cm jord i kvalitetsklasse I (maks. 20 cm slam), 35 cm i klasse II (maks 230 cm slam) eller 17 cm i klasse III (maks 5 cm slam).
Energiskog	Slam til gjødsling	Avvannet slam som etter slamforskriften skal moldes ned i jorda kan brukes til jordbruk. Kun 2 tonn slamtørrstoff pr dekar pr. 10 år vil bli tillatt. På andre områder kan det spres inntil 5 cm slam pr. gang.
Jordproduksjon	Vekstjord til ovennevnte behov	Slammet må enten være godt omdannet og opptørket, eller man må blande det med andre produkter og lagre det til konsistensen er brukbar. Maks 30 volum % slam.

2.3 Andre forskrifter/ krav

Forskrifter som regulerer påslipp til avløpsnettene er viktig m.h.t. slamkvaliteten.

“Forskrift om fotokjemikalier” trådte i kraft 24. juli 1992. Forskriften setter krav til innsamling, behandling og gjenvinning av fotokjemikalier. (SFT: bestilingsnr. T-913)

“Forskrift om oppsamling av amalgamholdig avløpsvann og amalgamholdig avfall fra tannklinikker og tannlegekontorer” ble fastsatt 23. september 1994. Fra 1. september 1995 ble det forbudt å slippe ut amalgamholdig avløpsvann og avfall til avløp som ikke er knyttet til typegodkjent amalgamavskiller. Det er også leveringsplikt for alt slikt avfall til godkjent mottak av spesialavfall. Fylkesmannen har ansvaret for tilsyn og oppfølging. (SFT: bestilingsnr. T-1061) Viser til krav i kommunal internkontroll og utslippstillatelsen om oversikt over påslipp og påslippsavtaler.

2.4 Hensikten med slamkontroll

Kontroll av slamkvalitet har tre viktige funksjoner:

1. Det er viktig å kunne gi en varedeklarasjon som viser at slammet tilfredsstillende kvalitetskrav som gjelder, for å kunne benytte avløpslam som gjødsel og jordforbedringsmiddel, og dermed kunne hindre uønsket spredning av patogene bakterier og miljøgifter.

Kvalitetskontroll er vesentlig for å skape tillit til at slam trygt kan brukes i jordbruket og på grøntarealer. Data om slamkvalitet og gjødselverdi er viktig for å utnytte slammet optimalt, i samsvar med en gjødselplan for det enkelte gårdsbruk.

2. Slamkontrollen vil registrere tilførsler til det enkelte renseanlegg, og fortelle mye om utslipp fra virksomheter i de ulike rensedistrikt. Slamkontrollen vil dermed fungere som en kildekontroll.

En god oversikt over virksomheter som kan forårsake tungmetallutslipp, kombinert med slamkontroll, gjør det ofte enklere å spore kilden til utslippet og dermed hindre gjentakelser. Den preventive virkningen som slamkontrollen gir er meget viktig. Kontrolldata gir grunnlag for både akutte og langsiktige tiltak for å sikre stabil slamkvalitet og stadig lavere tungmetallinnhold.

3. Slamkontrollen gir også viktig informasjon om hvordan renseprosessene fungerer. Virkningsgraden kan fortelle renseanlegg/anleggseiere om kvaliteten på ledningsnettene. Etterhvert som anleggene får mer avanserte prosesser for stabilisering av slammet, blir denne delen av slamkontrollen stadig viktigere, for å kunne optimalisere slambehandlingsprosessene og tilpasse slambehandlingen mot brukernes behov og skjerpede krav.

2.5 Krav til slamkvalitet

Bruk av slam i jordbruket og på grøntarealer krever slam av god kvalitet. Det er derfor satt strenge krav i forskriftene ved bruk av slam for å hindre smitte av patogene organismer, forurensing til vann og vassdrag, lukt-ulempene og akkumulering av miljøgifter i næringskjeden.

Slammets egnethet til videre bruk er avhengig av flere faktorer:

- reduksjon av vanninnhold: Avvanningsprosesser fjerner vannet i råslammet. Mengde og volum reduseres, noe som gjør slammet lettere å håndtere og mer brukervennlig. Transportkostnadene blir redusert. Ved en tørrstoffprosent på 18-20 blir slammet liggende i haug, slik at faren for avrenning blir mindre.
- stabilisering: Ved stabilisering brytes lett nedbrytbart organisk materiale ned under aerobe og anaerobe forhold. Dette reduserer først og fremst lukt-ulempene, samt at slammet delvis blir hygienisert.
- krav til innhold av tungmetaller i slammet: Slam som benyttes i landbruket eller på andre arealer, må ikke ha et innhold av tungmetaller som overstiger grenseverdiene fastsatt av SFT. Man er i første rekke opptatt av stoffer som akkumuleres i næringskjeden, og som kan skade organismer. Grenseverdiene er vist i vedlegg 2 (Forskrift om avløpsslam).
- hygieniske krav: Den kommunale helsemyndighet er ansvarlig for den hygieniske godkjenningen av slammet (innhold av bakterier). I forskrift om avløpsslam er det krav om at salmonellabakterier eller parasittegg ikke skal kunne påvises, og innholdet av termotolerante koliforme bakterier skal være mindre enn 2500 pr. gram TS (tørrstoff).

2.6 Slam som gjødsel og jordforbedringsmiddel

Avløpsslam har mange av de samme kvalitetene som husdyrgjødsel, ved at det både har gjødselvirkning og er et jordforbedringsmiddel. Slam har jordforbedrende virkning i flere år etter tilførsel, mens gjødselvirkningen kan variere med type næringsstoff og med hvilke slambehandlingsmetoder som er brukt.

Tilførsel av slam øker moldinnholdet i jorda. Jordstrukturen bedres, særlig på finkornet jord (leire og silt). Tilførselen av organisk stoff gir en mer åpen struktur, slik at vannet trenger lettere ned, og det blir mindre overflateavrenning. Avløpsslam hindrer derved erosjon, og er i så måte et viktig middel til å forbedre jordstruktur og minske erosjon fra arealer med ensidig kornproduksjon. Bruk av avløpsslam skulle derfor være svært gunstig på de store kornarealene i Østfold.

Avløpsslam inneholder i gjennomsnitt samme mengde total-nitrogen (Tot-N) som husdyrgjødsel. Innholdet av total-fosfor (Tot-P) er i gjennomsnitt over det som finnes i husdyrgjødsel, bortsett fra bløtgjødsel fra gris og fast hønsegjødsel. Kaliumkonsentrasjonen i slammet ligger imidlertid langt under konsentrasjonene i husdyrgjødsel (*Tveitnes 1993*). En del av nitrogen og fosfor i slam er tungt tilgjengelig for plantene. Noe er godt bundet og blir frigjort for plantene over lengre tid. Nitrogenvirkningen av slam i kornproduksjon er på 2-4 kg

N/tonn TS første året, mens virkningen omtrent halveres for hvert år (*Vigerust og Ekeberg 1989*).

Innholdet av fosfor (P) i slam ligger langt over P-innholdet i gjødsel fra bl.a. storfe, sau og hest (*Tveitnes 1993*). Ved bruk av fellingskjemikalier som jern- og aluminiumsklorider, kan fosfor bindes til disse, og således hemme gjødselvirking i jord. Hvis slammet tilføres kalk, dannes kalsiumfosfater som vil bli løst i sur jord, og man oppnår full P-gjødselvirking. Det kreves imidlertid at man optimaliserer og reduserer bruken av fellingskjemikaliene i større grad enn idag (*Krogstad 1997*). Fosforgjødsling i annen form er i så måte unødvendig i flere år framover.

Råfosfat er en begrenset ressurs, og kvaliteten varierer sterkt. Idag importerer Norge råfosfat som har et lavt innhold av tungmetaller, fra Kola. Andre råfosfatkilder, bl.a. i USA, Tunisia og Senegal, inneholder langt større mengder tungmetaller (*Singh 1995*). Det er derfor viktig å nyttiggjøre seg fosforet som allerede finnes i slammet. Det foregår forskning på tilgjengeligheten av fosfor over tid, i ulike slamtyper. Man kan derfor vente å få flere svar på gjødseffekten av fosfor i slam framover.

Søndre Østfold Forsøksring har gjort vekstforsøk i korn med bruk av ukalket slam, der jernklorid er brukt som fellingskjemikalie. I forsøksruter der både slam og mineralsk fosfor er tilført, har man i flere tilfeller registrert en avlingsøkning, til sammenlikning med forsøksruter der kun slam er tilført. Ved gjødselplanleggingen regner derfor ikke Søndre Østfold Forsøksring med fosforeffekt der slammet er ukalket, og jern- eller aluminiumklorid er brukt som fellingskjemikalier. Derimot beregnes nitrogen-effekt.

Gjødseffekten av slam synes å variere med konsentrasjonen av næringsstoffer i slammet og slambehandlingsmetoden. Det er derfor avgjørende at man ved gjødselplanleggingen vurderer slammet som man har til rådighet og beregner gjødseffekten av dette.

Nitrogen- og fosforkonsentrasjonene i slammet er i alle fall så høye at de bør vurderes ved gjødselplanleggingen. Det er derfor svært viktig at brukeren får en deklarasjon over slammets innhold av næringssalter.

2.7 Prosjekter på slam

I 1999 ansatte Sarpsborg kommune en person i 50% stilling til å markedsføre/selge slammet. Dette bedret avsetningen av slammet for Sarpsborg kommune.

Driftsassistansen startet i slutten av 1997 å hjelpe kommunene med å tegne påslippsavtaler med industribedrifter. Dette blir gjort for å kartlegge og sikre stabilt avløpsvann inn på kommunalt nett. Renseanleggene/kommunen har et stort ansvar på det lokale plan, i arbeidet med å forhindre og redusere tilførsler av miljøgifter til avløpet.

Alternativ slamdisponering

Etter oppdrag fra Fylkesmannens miljøvernnavdeling, har Aquateam utarbeidet en rapport om alternativ slamdisponering i Østfold. Bakgrunnen for dette var at man i 1995 hadde en nedgang i mengde slam disponert til jordbruksformål, samtidig som en generell skepsis til bruk av slam på jordbruksarealer skaper usikkerhet om framtidig bruk av slammet.

Ulike disponeringsmåter ble vurdert; slam til grøntareal, vekstjordblandinger, gartnerprodukter, til markoppbygging, karbonkilde i nitrogenrensetrinnet og i forbrenning.

Aquateams konklusjon er at det ressursmessig er aller beste å bruke avløpsslam på jordbruks- og grøntarealer. Alt annet vil være kostbart, samtidig som det er en dårligere bruk av slamressursen. For å bedre avsetningen til jordbruket, anbefaler Aquateam kommunene/anleggseierne å gå sammen om å ansette en agronom, som kan markedsføre slammet og veilede mottakerne. Anleggseiere andre steder i landet- som har økt sin landbruksfaglige kompetanse ved å ansette en agronom- har hatt gode erfaringer med dette.

Fagdager

Det ble ikke avholdt fagdager i Østfold i 1999.

Organiske miljøgifter

SFT og NORVAR har gjennomført og avsluttet flere prosjekter som går ut på å kartlegge omfanget av og kildene til organiske miljøgifter i avløpsslammet.

Prosjektene har resultert i følgende rapporter:

- * Kartlegge konsentrasjonen av organiske miljøgifter i slam. Avsluttet i juni 1997.
- * Kartlegge kildene til miljøgifter i avløpsvann fra husholdninger og små bedrifter.
- * Litteraturstudie. Rapport: "SFT 97:07. Kilder til miljøgifter i kommunalt avløp og slam".
- * Alternative områder for bruk av slam utenom jordbruket. NORVAR rapport nr. 77

FREVAR, MOVAR og Sarpsborg kommune er blant deltakerne i noen av disse prosjektene.

3. RESULTATER FRA SLAMKONTROLLEN 1999

3.1 Generelt

Renseanlegget sender inn blandprøver av slammet en gang hver eller annenhver måned, avhengig av størrelsen på anlegget. Slamprøvene ble analysert ved AnalyCen. Ved overskridelse av grenseverdiene blir nye prøver tatt for å oppspore kilden, og slammet blir deponert hvis det overskrider grenseverdiene for grøntareal.

Analyseresultater og gjennomsnittsberegninger for det enkelte anlegg, utført av driftsassistansen, er vist i vedlegg 2. Gjennomsnittsverdiene er beregnet på grunnlag av månedlig konsentrasjon av tungmetallene. Disse beregningene, sammen med mengde slam produsert ved det enkelte anlegg, ligger til grunn for figurene som viser gjennomsnittsverdien for de enkelte tungmetallene totalt for Østfold, og gjennomsnittsverdiene ved de store rensesanleggene.

For å beregne den totale mengden av tungmetaller og næringsstoffer (N og P) i slammet i Østfold, er gjennomsnittsverdiene av tungmetallene sammenstillt med mengde produsert slam ved det enkelte anlegg, og det hele summert. Slammet i Østfold inneholdt i 1999 følgende mengder tungmetaller totalt:

Tungmetaller/ år (kg)	1999	1998	1997	1996	1995
Kadmium	6,5	8,5	7	6	8
Bly	205,6	256	249	220	405
Kvikksølv	6,6	8	6	7	7
Nikkel	134,6	139	120	117	176
Sink	2.542,3	2.693	2.693	2.293	2.612
Kobber	1.135	1.339	1.130	1.135	1.142
Krom	243	239.	216	175	237

For de fleste tungmetallene var det en liten nedgang i den totale mengden i forhold til 1998. For krom var det en økning i 1999 i forhold til tidligere år.

Tilsvarende beregninger kan gjøres for næringssaltene nitrogen og fosfor. Dette er næringsstoffer som kan nyttes i planteproduksjon, og som vil kunne erstatte noe bruk av kunstgjødsel. Se forøvrig kap. 2.6 og 3.4. Totalt inneholder slammet følgende mengder av næringssaltene nitrogen og fosfor:

Tungmetaller/ år	1999	1998	1997	1996	1995
Total-nitrogen	161.060 kg	161.337 kg	147.330 kg	129.347 kg	143.337 kg
Total-fosfor	90.760 kg	102.770 kg	104.870 kg	93.213 kg	89.932 kg

I 1999 var det en nedgang i innholdet av total P og N, mens det i 1998 var en kraftig økning av tot P i forhold til tidligere år.

3.2 Tungmetaller

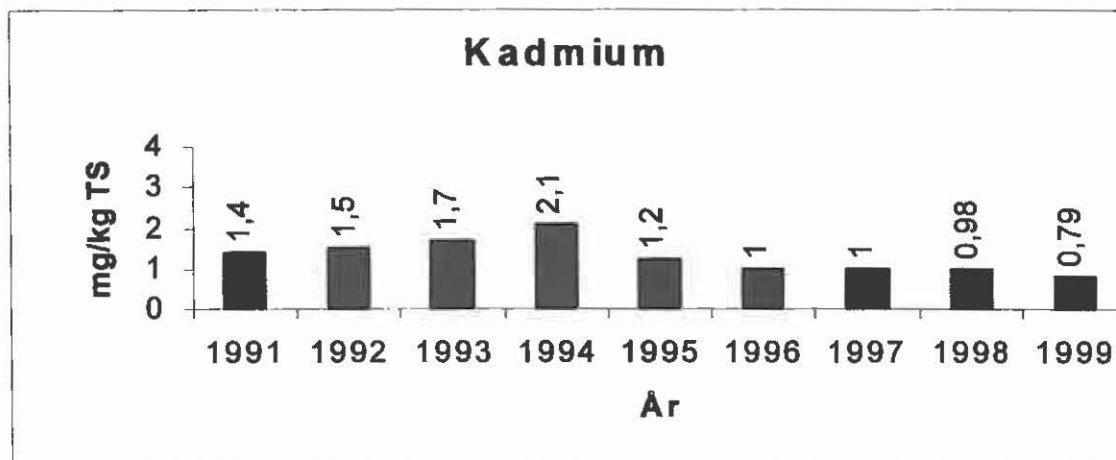
I årets rapport er det lagt vekt på utviklingen over tid. Når det gjelder utviklingen for det enkelte renseanlegg, er det lagt størst vekt på de større renseanleggene Øra, Alvim, Revhaug, Remmendalen, Fuglevik, Kambo, Mysen og Bodal. Dette fordi slamproduksjonen fra disse har størst betydning for de totale mengdene med tungmetaller. Disse anleggene står for ca. 95 % av den totale slamproduksjonen. Oversikt over resultater fra månedsblandprøver fra det enkelte anlegg for 1999, finnes i vedlegg 1.

Kadmium (Cd)

Konsentrasjonen av kadmium i den totale slammengden i fylket hadde en stigning i perioden 1991-1994 (figur 1). Den vesentligste årsaken til dette var de periodevise høye konsentrasjonene ved Øra renseanlegg i 1993 og 1994.

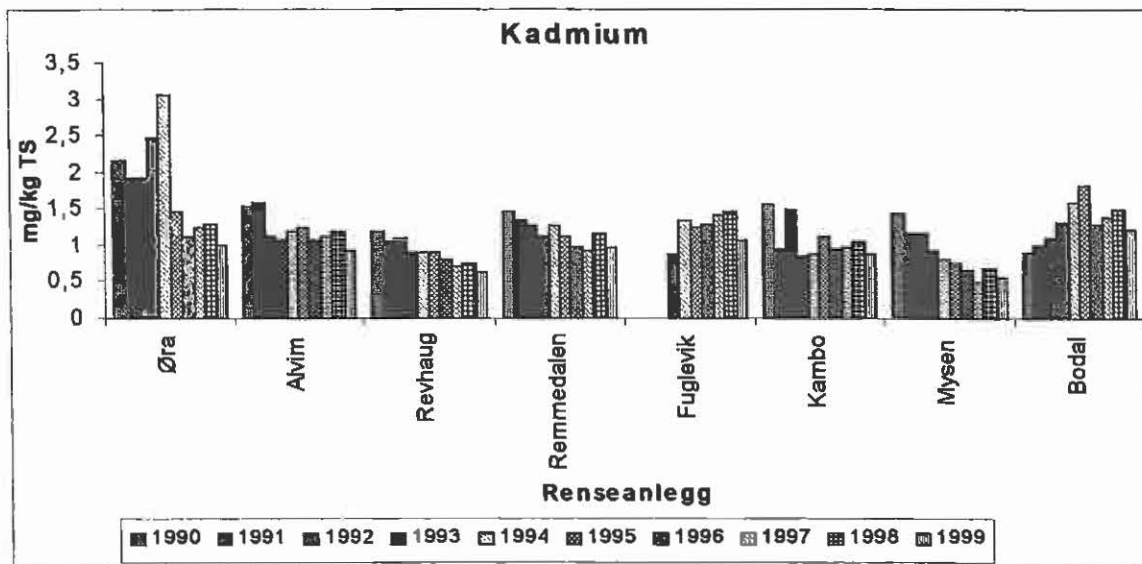
Det var ingen overskridelser av grenseverdien for kadmium i Østfold i 1997, 1998 og 1999. Gjennomsnittlig innhold av kadmium i 1999 er den lavest målte gjennomsnittsverdi for kadmium siden målingene startet.

Grenseverdien for kadmium i slam brukt til jordbruksformål er 2,5 mg/kg TS (frem til 31.12.1998), mens det for grøntareal er 5 mg/kg TS.

Figur 1. Årlig gjennomsnittskonsentrasjon av kadmium for alle kommunale og interkommunale renseanlegg i Østfold, i perioden 1991 - 1999.

Figur 2 viser gjennomsnittskonsentrasjonen av kadmium ved de større renseanleggene i Østfold i perioden 1991-1999. Alle de større anleggene hadde en nedgang i gjennomsnittsverdien for kadmium i 1999 i forhold til 1998 og 1997.

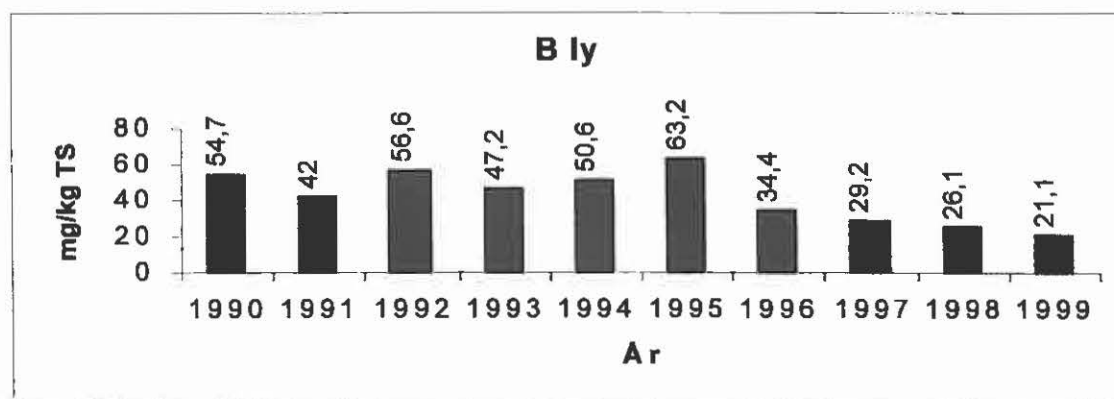

Figur 2. Årlige gjennomsnittskonsentrasjoner av kadmium for de større renseanleggene i Østfold, i perioden 1990 - 1999.

Bly (Pb)

Gjennomsnittskonsentrasjonen av bly i slammet varierer noe fra år til år (figur 3), med en merkbar reduksjon fra 1995 - 1999. Enkelte høye konsentrasjoner ved Remmedalen renseanlegg er årsaken til høyere verdier for hele fylket i 1990 og 1992. Den høye bly-verdien for 1995 skyldes to månedsblandprøver med ekstremt høye bly-verdier ved Bodal renseanlegg. Som for kadmium, viser 1999-verdien den lavest målte gjennomsnittsverdien for bly siden kontrollprogrammet startet.

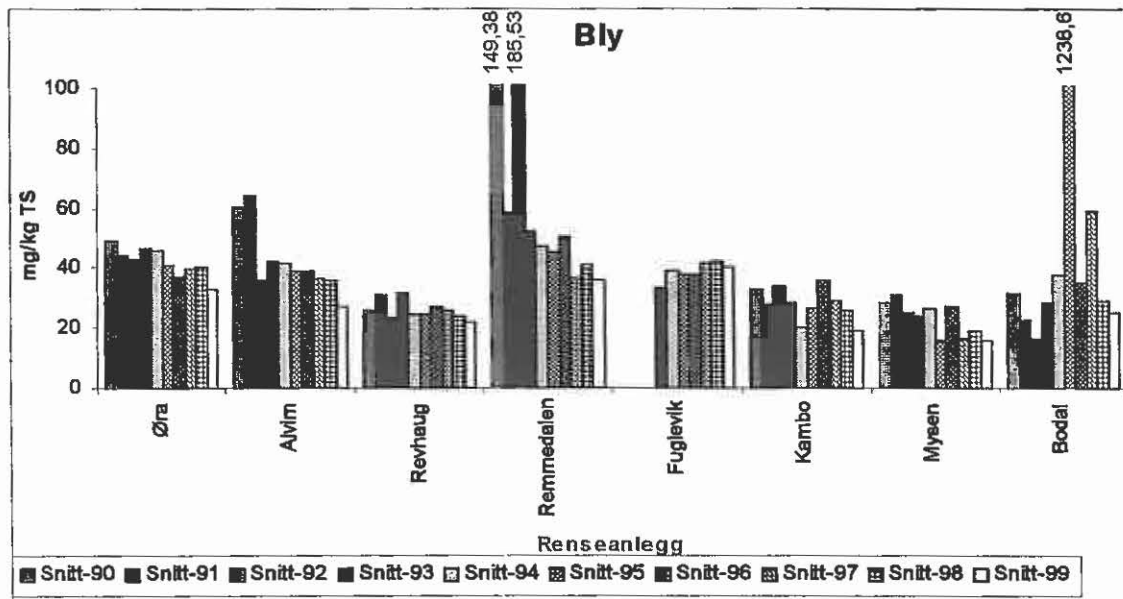
Grenseverdien for bly i slam brukt til jordbruksformål er 80 mg/kg TS, mens den for grøntareal er 200 mg/kg TS.

Figur 3. Årlig gjennomsnittskonsentrasjon av bly for alle kommunale og interkommunale renseanlegg i Østfold, i perioden 1990 - 1999.

I 1999 forekom det en episode med overskridelse av grenseverdien for innhold av bly. Dette var ved Remmedalen renseanlegg. I dette tilfellet lå analyseverdien over tillatt mengde bly i slammet for bruk på jordbruksareal, men under grenseverdien for bruk på grøntareal (se forøvrig kap.3.3).

Figur 4 viser årlig gjennomsnittskonsentrasjoner for bly ved de større renseanleggene. Alle de større renseanleggene har hatt en fin reduksjon av bly de siste tre årene.

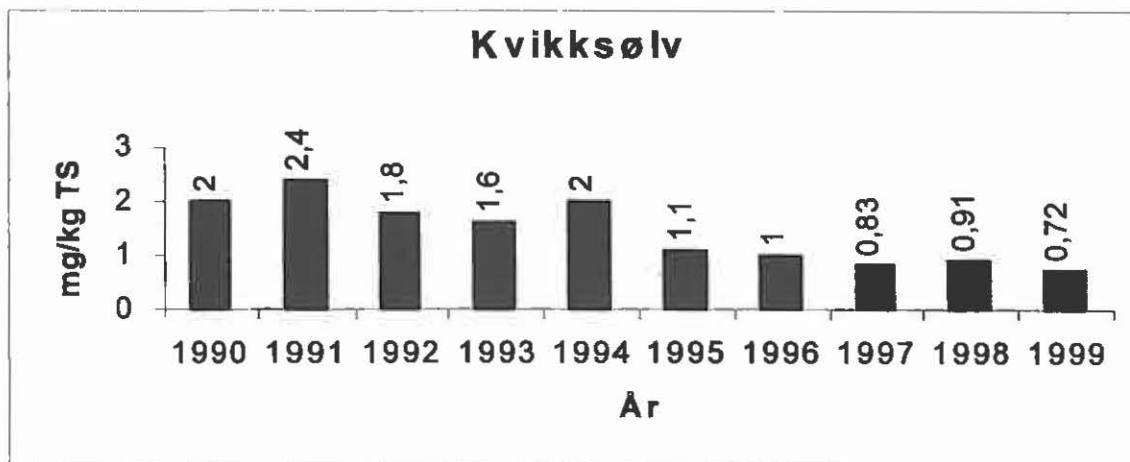

Figur 4. Årlige gjennomsnittskonsentrasjoner av bly, for de større renseanleggene i Østfold, i perioden 1990 - 1999.

Kvikksølv (Hg)

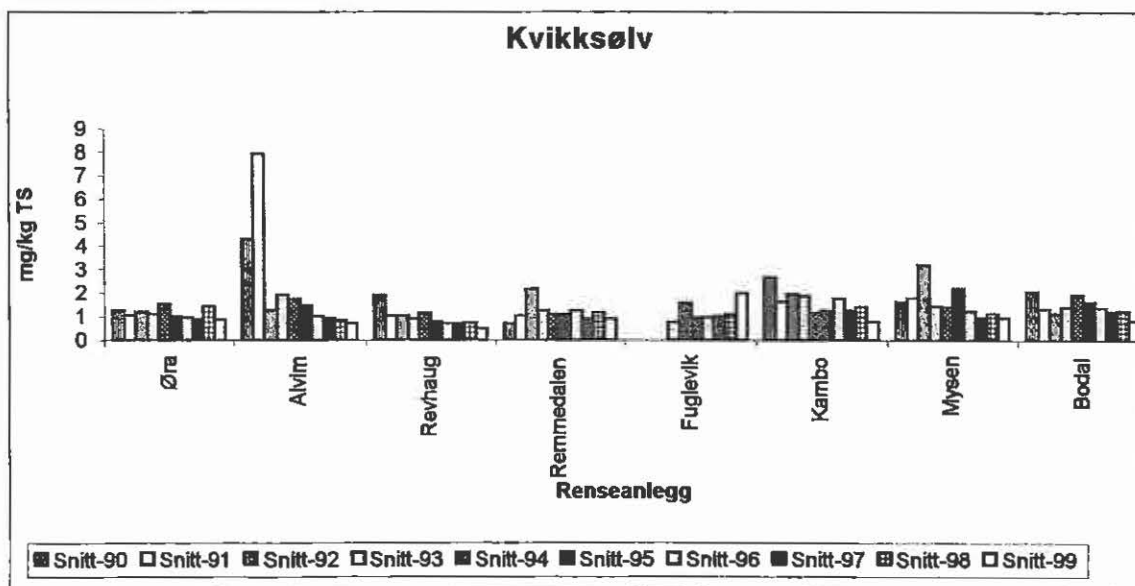
Gjennomsnittskonsentrasjonen av kvikksølv i slammet i Østfold, viser en generell nedgang i perioden 1990 - 1999 (figur 5). Som for kadmium og bly, viser målingene for 1999 den lavest målte gjennomsnittsverdi for kvikksølv siden kontrollprogrammet startet.

Grenseverdien for kvikksølv i slam brukt til jordbruksformål er 3 mg/kg TS, mens den for grøntareal er 5 mg/kg TS.

Figur 5. Årlig gjennomsnittskonsentrasjon av kvikksølv for alle kommunale og interkommunale renseanlegg i Østfold, i perioden 1990 - 1999.

Fuglevik renseanlegg har en økning av gjennomsnittsverdien for kvikksølv i 1999 i forhold til tidligere år (figur 6). Fuglevik har hatt to overskridelser av kvikksølv grenseverdien for bruk på jordbruk. Slammet var under grenseverdien for grøntareal, og ble derfor brukt der. Resten av de større anleggene har en reduksjon av gjennomsnittlig kvikksølvverdi.

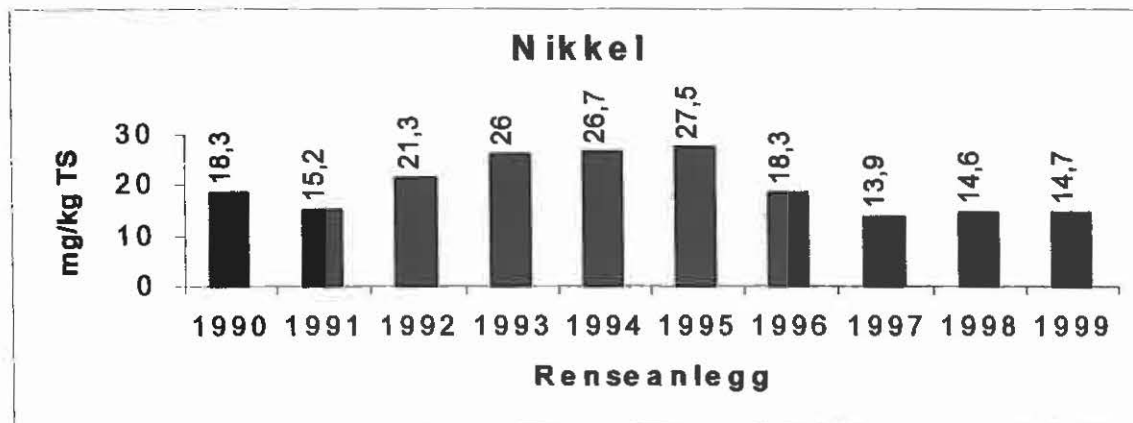
Figur 6. Årlige gjennomsnittskonsentrasjoner av kvikksølv for de større renseanleggene i Østfold, i perioden 1990 - 1999.

Nikkel (Ni)

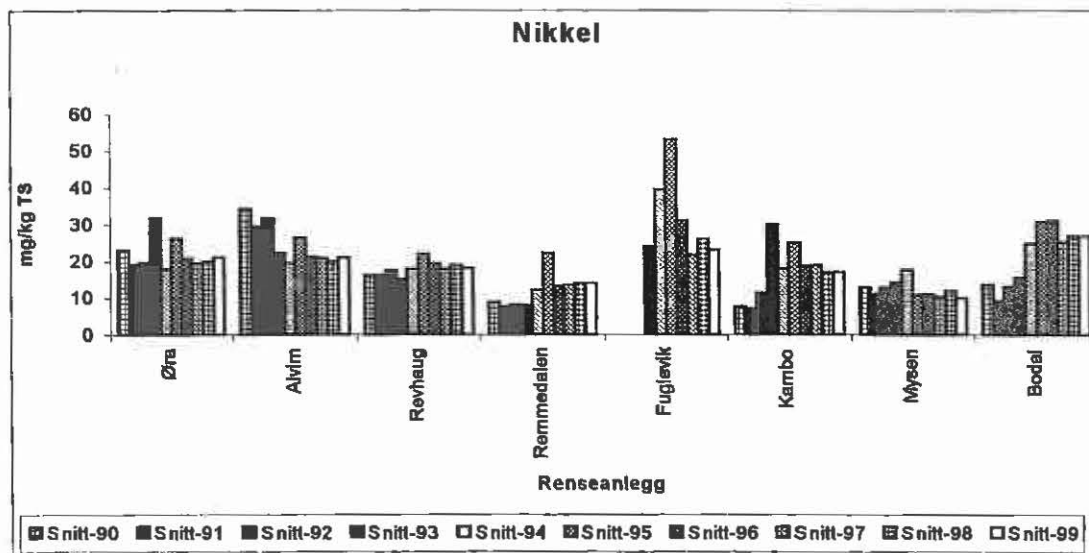
Figur 7 viser at det i perioden 1995 til 1997 har vært en merkbar reduksjon i gjennomsnittsverdien for nikkel i slammet i Østfold. I 1998 og 1999 var det en liten økning i forhold til i 1997. De høye verdiene i 1993 til 1995 skyldes i stor grad oppstart av Fuglevik renseanlegg. Fuglevik fikk til tider meget kraftige enkeltutslipp fra industrien i denne perioden. I 1997 var det en merkbar reduksjon i gjennomsnittlig nikkelverdi ved Fuglevik, og dette gir utslag på den gjennomsnittlige nikkelverdien for hele fylket.

Grenseverdien for nikkel i slam brukt til jordbruksformål er 50 mg/kg TS, mens den for grøntareal er 80 mg/kg TS.

Figur 7. Årlige gjennomsnittskonsentrasjoner av nikkel for alle kommunale og interkommunale renseanlegg i Østfold, i perioden 1990 - 1999.

I 1999, har hatt en reduksjon av gjennomsnittlig nikkelverdi på alle større renseanlegg i Østfold, bortsett fra Alvim og Øra, som har hatt en liten økning (figur 8). Størst nedgang har det vært ved Fuglevik og Mysen renseanlegg.

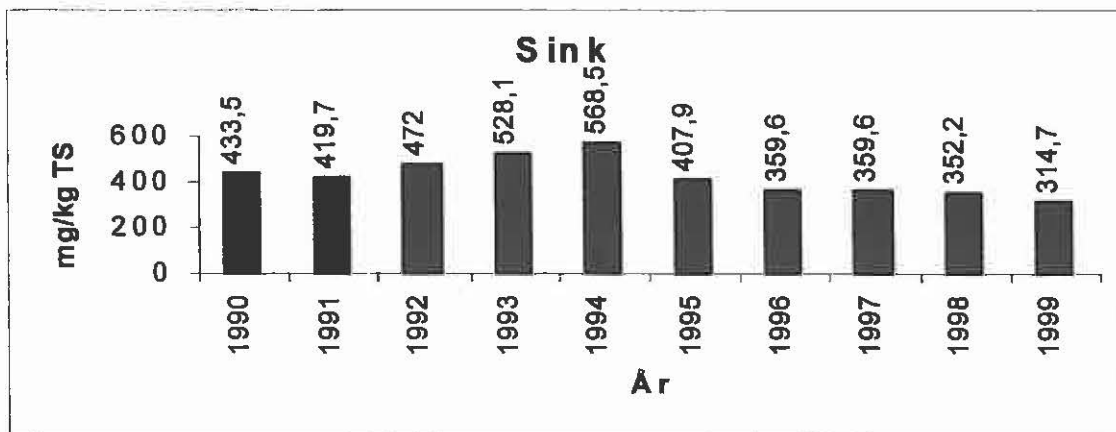

Figur 8. Årlige gjennomsnittskonsentrasjoner av nikkel for de større renseanleggene i Østfold, i perioden 1990 - 1999.

Sink (Zn)

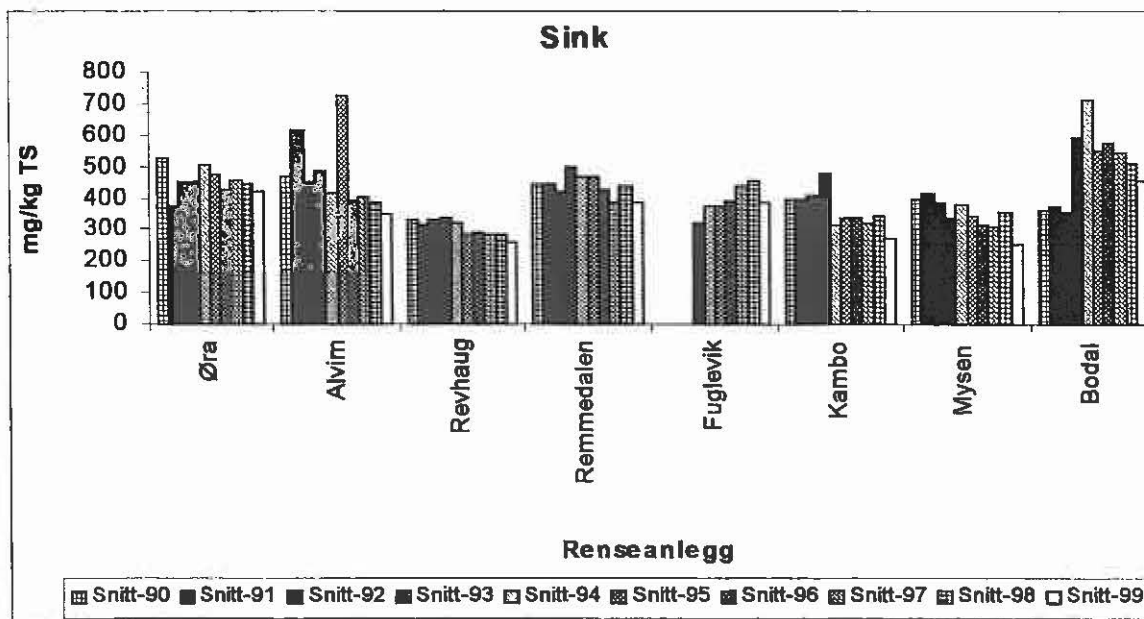
I Perioden 1994 til 1999 har det vært en nedgang i gjennomsnittskonsentrasjonen av sink i slammet i Østfold (figur 9). Gjennomsnittskonsentrasjone av Sink i 1999 er vesentlig lavere enn i 1997 og 1998. Det har vært en overskridelse av grenseverdien for sink ved Bommen rensesanlegg i 1999. Overskridelsen var over grenseverdien for bruk på jordbruksareal, men under grenseveriden for grøntareal.

Grenseverdien for sink i slam brukt til jordbruksformål er 800 mg/kg TS, mens den for grøntareal er 1500 mg/kg TS.

Figur 9. Årlig gjennomsnittskonsentrasjon av sink for alle kommunale og interkommunale rensesanlegg i Østfold, i perioden 1990 - 1999.

Alle de større rensanleggene har hatt en merkbar nedgang av sink i forhold til 1998 (figur 10).

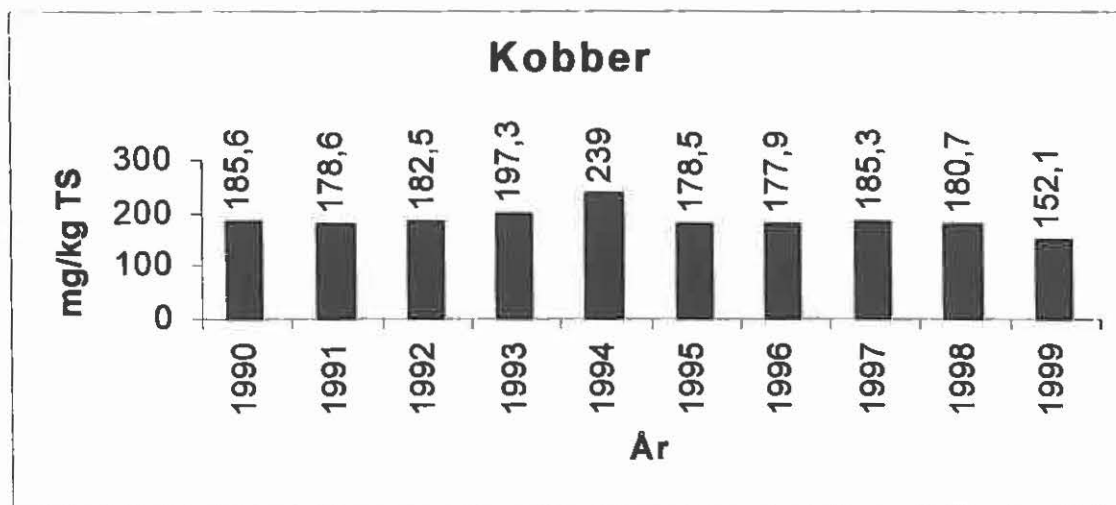

Figur 10. Årlige gjennomsnittskonsentrasjoner av sink for de større rensanleggene i Østfold, i perioden 1990 - 1999.

Kobber (Cu)

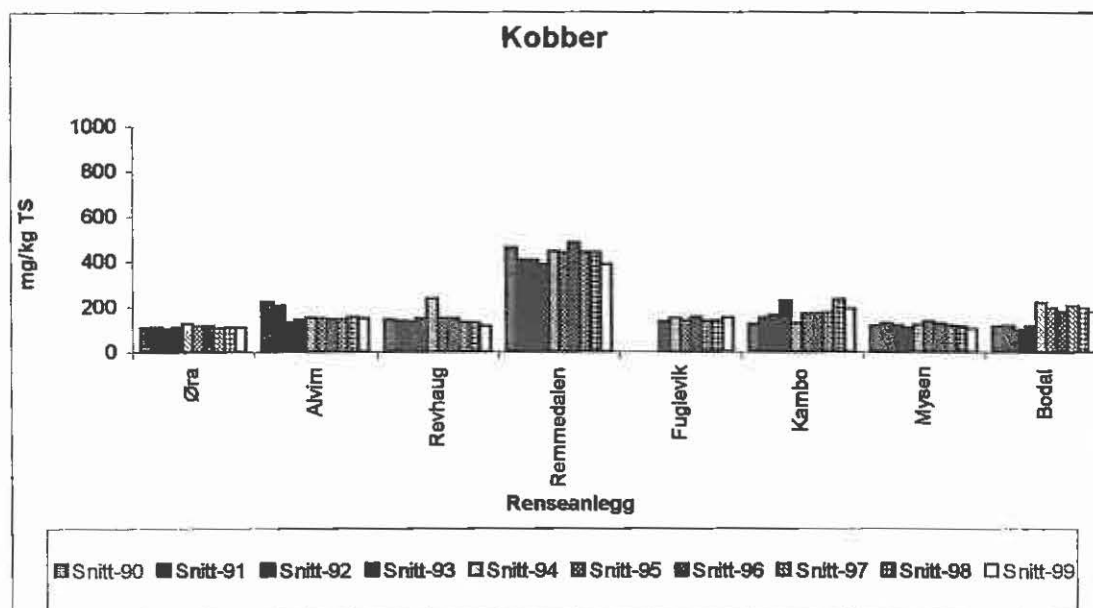
Figur 11 viser at gjennomsnittsverdien for kobber har gått kraftig ned i 1999 i forhold til tidligere år. Det har heller ikke i 1999- eller tidligere- vært overskridelser av grenseverdien for kobber.

Grenseverdien for kobber i slam brukt til jordbruksformål er 650 mg/kg TS, mens den for grøntareal er 1000 mg/kg TS.

Figur 11. Årlig gjennomsnittskonsentrasjon av kobber for alle kommunale og interkommunale renseanlegg i Østfold, i perioden 1990 - 1999.

Remmedalen har vesentlig høyere kobberverdier i slammet enn de andre større renseanleggene i Østfold (figur 12). I 1999 hadde alle anleggene – untatt Fuglevik- en liten reduksjon av verdien i forhold til 1997 og 1998. Fuglevik hadde en liten økning i forhold til tidligere år.

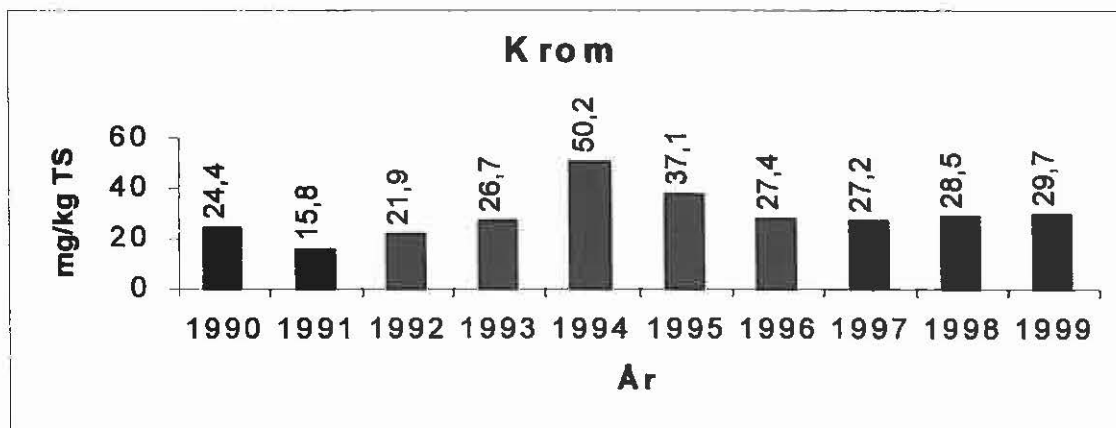

Figur 12. Årlige gjennomsnittskonsentrasjoner av kobber for de større renseanleggene i Østfold, i perioden 1990 - 1999.

Krom (Cr)

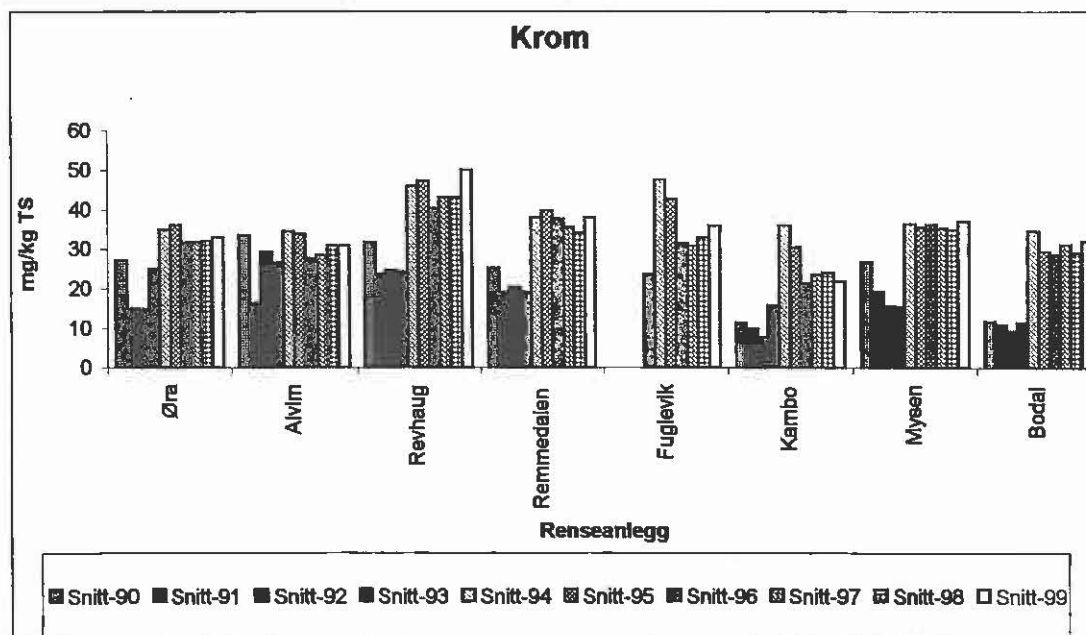
Gjennomsnittsverdien for krom i slammet i Østfold har hatt en liten økning i 1998 og 1999 i forhold til 1997 (figur 13). Det har ikke vært overskridelser av grenseverdien for krom i 1999.

Grenseverdien for krom i slam brukt til jordbruksformål er 100 mg/kg TS, mens den for grøntareal er 150 mg/kg TS.

Figur 13. Årlig gjennomsnittskonsentrasjon av krom for alle kommunale og interkommunale renseanlegg i Østfold, i perioden 1990 - 1999.

Alle de større anleggene- untatt Kambo- hadde en økning i gjennomsnittsverdien i 1999 i forhold til 1998. Kambo hadde en reduksjon. Gjennomsnittsverdien for krom ligger likevel langt under den gitte grenseverdien.

Figur 14. Årlige gjennomsnittskonsentrasjoner av krom for de større renseanleggene i Østfold, i perioden 1990 - 1999.

3.3 Episoder med overskridelser

I 1999 var det 4 overskridelser av grenseverdiene for tungmetaller i slam. I to av tilfellene var det overskridelse av kvikksølv, ett for bly, mens det i det siste tilfellet var overskridelse av grenseverdien for Sink. Fuglevik hadde to overskridelse (3,1 og 3,7 mg/kg TS) over grenseverdien av Kvikksølv for bruk på jordbruksareal i juni og august. Remmendalen hadde en overskridelse (90 mg/kg TS) av bly kravet for bruk på jordbruksareal i september mens Bommen overskred Sinkkravet (1070 mg/kg TS) i april.

For alle tre anleggene (fire overskridelsene) ligger analyseverdien over tillatt mengde i slam for bruk på jordbruksareal, men under grenseverdien for bruk på grøntareal..

Kildene til overskridelsene på renseanlegg er ukjente.

Alt produsert slam kunne nyttes på grøntareal.

Næringsalter og organisk stoff

Konsentrasjonen av næringsstoffer og innhold av organisk stoff varierer mellom de ulike anleggene, avhengig av bl.a. slambehandlingsmetoden og tilførsler på nettet. Tabell 3 viser høyeste og laveste verdi, og gjennomsnittsverdier for tørrstoffprosent, innhold av organisk materiale, total-nitrogen (Tot-N), total-fosfor (Tot-P) og kalium i slam produsert i Østfold i 1999.

Det kan være store mengder næringsstoffer i slam. Det er derfor viktig å ha kjennskap til næringsinnholdet, for å kunne ta hensyn til gjødseffekten ved gjødselplanleggingen på den enkelte gård. I motsetning til tungmetaller, er det ingen grenseverdier eller "riktige" konsentrasjoner for næringsstoffene.

Tabell 4. Innhold av tørrstoff, organisk material, total-nitrogen, total-fosfor og kalium i slam fra renseanlegg som produserte avvannet slam i Østfold i 1999.

	Tørrstoff (%)			Organisk materiale (% av TS)			Tot-N (g/kg TS)			Tot-P (g/kg TS)			Kalium (g/kg TS)		
	Snitt	Maks	Min	Snitt	Maks	Min	Snitt	Maks	Min	Snitt	Maks	Min	Snitt	Maks	Min
Renseanlegg															
Alvim	28,5	33,7	28,5	39,8	44,9	36,1	18,0	22,0	12,0	13,0	16,0	11,0	2,0	3,0	2,0
Fuglevik	27,8	29,3	25,8	44,5	47,0	42,1	21,0	24,0	15,0	13,0	15,0	11,0	3,0	8,0	2,0
Remmendalen	28,5	33,1	25,4	60,5	69,0	50,4	23,0	34,0	15,0	10,0	14,0	8,0	2,0	3,0	2,0
Revhaug	22,4	25,4	19,5	56,4	66,8	49,5	24,0	34,0	17,0	10,0	12,0	8,0	4,0	5,0	2,0
Øra	24,2	27,0	21,0	40,2	42,9	36,9	18,0	22,0	13,0	11,0	14,0	9,0	3,0	2,0	4,0
Bodal	24,6	29,8	20,3	50,7	56,2	43,5	29,0	36,0	23,0	13,0	14,0	11,0	3,0	4,0	3,0
Kambo	25,5	28,1	19,6	64,1	66,9	58,9	26,0	38,0	20,0	11,0	15,0	10,0	1,0	4,0	1,0
Mysen	20,6	22,0	17,8	64,7	67,3	61,1	27,0	33,0	24,0	21,0	32,0	13,0	2,0	3,0	1,0
Bommen	24,7	27,8	21,9	70,6	70,6	70,5	40,0	41,0	40,0	16,0	17,0	16,0	3,0	3,0	3,0
Hestvold	26,3	43,4	22,6	60,4	72,0	28,2	29,0	32,0	25,0	14,0	15,0	12,0	1,0	2,0	1,0
Hoel	20,5	25,0	18,1	62,4	68,3	56,9	35,0	42,0	25,0	13,0	15,0	10,0	4,0	4,0	1,0
Ringvold	12,4	13,3	11,9	63,6	67,2	61,5	39,0	41,0	38,0	13,0	16,0	12,0	3,0	3,0	3,0
Skjønhaug	19,8	23,4	15,5	69,5	76,1	60,2	27,0	34,0	21,0	13,0	15,0	1,0	3,0	5,0	1,0
Skotsberg	26,9	31,2	23,7	59,8	65,1	56,8	28,0	30,0	23,0	12,0	14,0	10,0	2,0	2,0	2,0

Slambehandlingsmetoden kan gi stort utslag på slammets næringsinnhold og mengden av organisk materiale. Anlegg med stabilisering/hygenisering av slammet har vanligvis lavere innhold av organisk materiale, da deler av dette blir brutt ned i utråtningsdelen av anlegget (aerobe prosesser). Det gjenværende organiske materialet er stabilt og noe tyngre nedbrytbart enn fraksjonen i råslam. Dette gir slam med høyt tørrstoffinnhold (30%), og noe lavere nitrogen-konsentrasjoner. I råslam kan det være store variasjoner av organisk materiale (40-70%). Dette viser seg i analyseresultatene fra Alvim, Fuglevik og Øra renseanlegg, som har utråkning som slambehandling. Bodal bruker også utråkning i sin behandlingsprosess, men det vises ikke så entydig i analyseverdiene. Dette skyldes trolig et noe spesielt avløpsvann, p.g.a. stor andel av næringsmiddelindustri knyttet til ledningsnett.

Konsentrasjonen av fosfor blir i mindre grad influert av slambehandlingen, men i større grad av tilførsler fra nettet. Gjennomsnittsverdiene i tabell 4 viser at det er relativt store variasjoner i fosforinnholdet i slam fra ulike renseanlegg.

Totalt for Østfold ble det i 1999 ca. 161 tonn nitrogen og ca. 91 tonn fosfor i slammet.

4. KOMMUNENES ÅRSRAPPORTERING

Kommunene/eierne av rensanleggene er pålagt å sende inn årsrapport til miljøvernavdelingen. Kommunen rapporterer om kvalitet, mengde og disponering av slammet. Miljøvernavdelingen rapporterer videre til SFT via databasen SESAM .

4.1 Slamproduksjon

Tabell 5 viser produserte slammengder, i perioden 1992 til 1999, ved de ulike kommunale og interkommunale rensanleggene i Østfold. Produserte mengder er hentet fra kommunenes årsrapportering.

I 1999 ble det produsert ca. 7105 tonn TS i Østfold. Dette er en nedgang fra 1998, mens det er en økning i forhold til slamproduksjonen i perioden 1990 til 1997, da slamproduksjonen var på mellom 6 300 og 6 600 tonn TS. Denne økningen skyldes i stor grad økt tilknytning og økt produksjon fra industri. Det er ikke forventet at slamproduksjonen vil endres i større grad de nærmeste årene, ettersom alle større rensanlegg og tilknytninger er fullført, og tvungen tømning av septiktanker er innført.

Tabell 5. Produserte slammengder i kommunale og interkommunale rensanlegg i Østfold, i perioden 1992-1999.

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	
	tonn TS	tonn TS	tonn TS	tonn TS	tonn TS	tonn TS	tonn TS	tonn	tonn TS
Alvim	1312	1270	1229	1063	1161	1261	1277	4208	1288
Fuglevik	-	785	902	1064	940	968	975	3333	927
Remmendalen	669	767	792	832	895	916	1023	2601	741
Revhaug	582	576	570	570	583	645	773	2764	760
Øra	1061	1506	1402	1530	1315	1485	1852	8036	1945
Bodal	257	57	163	146	170	137	137	637	157
Kambo	828	546	523	576	633	608	607	2074	529
Mysen	277	276	349	255	291	329,4	349	1712	353
Bommen	102	89	71	63	60	57	67	285	70
Hestvold		204	360	89	112	116	140	547	144
Hoel	23	28	44	43	29	40	43	260	53
Ringvold**	14	8	14	19	19	17,7	31	73	9
Skjønhaug	126	139	159	122	134	120,5	110	570	113
Skotsberg	16	14	15	19	20	10	11	61	16
Svinndal	9	12	14	12	15	-	-	-	-
Rømskog*	2,8	1	4	2,4	-	-	-	-	-
Totalt	5276	6277	6607	6403	6377	6711	7396	27161	7105

* Rømskog leverer slammet til Mysen rensanlegg.

** Ringvoll sluttet å avvanne slammet etter første halvår 1999. Levere slammet til Revhaug (ASHA).

4.2 Slamdisponering

Det er å foretrekke at slam av godkjent kvalitet i størst mulig grad skal nyttes som gjødsel og jordforbedringsmiddel, fortrinnsvis i jordbruket. Slammet er en god ressurs for areal med ensidig kornproduksjon, med tanke på tilførsler av organisk materiale og næringsstoffer for plantene. Siden husdyrgjødsel er mangelvare i Østfold, kan slam erstatte bruk av kunstgjødsel og bidra med bedret jordstruktur samt en gjødseleffekt. Det er imidlertid renseanleggene og kommunene som har ansvaret for forsvarlig disponering av slammet.

Kontrollen av innholdet av tungmetaller, patogene bakterier, næringsstoffer og organisk materiale i slammet gir brukerne en sikkerhet for kvaliteten av varen de mottar. Landbruksnæringen er imidlertid tilbakeholdne med å bruke eller oppmuntre til bruk av slam. Dette kan skyldes bekymring for at markedet i kommende år vil unnlate å kjøpe landbruksprodukter som er dyrket på arealer hvor slam er benyttet.

Kommunene er generelt restriktive mot spredning av tungmetaller på grøntarealer, men enda mer mot spredning av patogene bakterier, sjenerende lukt og konsistens på slammet. Uklarheter rundt praktiseringen av forskriftene i forhold til dyrkningsmedier, sammen med lite kunnskap om slamproduktet, har hemmet avsetningen til grøntareal. Svak satsning fra slamprodusentene er også en medvirkende årsak.

Disponeringen av slammet i den enkelte kommune preges av innsats for markedsføringen av slammet, og mottakernes behov det enkelte år. Tabell 6 viser disponeringen av slammet fra de enkelte renseanleggene i Østfold i 1999.

Tabell 6. Disponering av slam (tonn TS) i 1999. Slammengder til disponering kan være større enn produserte mengder slam, da slam på lager fra 1998 er inkludert.

Renseanlegg	Slam til Disponering tTS	Disponering (tTS)					
		Lager	Landbruk	Grønt-anlegg	Topp-dekke	Deponi	Annet
Alvim	2520	643	909	37	0	0	931
Fuglevik	1375	1182	67				125
Remmendalen*	6636	6196	222	0	0	0	218
Revhaug	1523	1160	363	0	0	0	0
Øra	1945	790	307	122	653	73	0
Bodal	161	4	157	0	0	0	0
Kambo	979	714	140	125	0	0	0
Mysen	553	168	385	0	0	0	0
Bommen	137	137	57	0	0	0	0
Hestvold*	760	645	115	0	0	0	0
Hoel	65	13	52	0	0	0	0
Ringvold	9	0	9	0	0	0	0
Skjønnhaug*	343	229					114
Skotsberg	87	82					5
Total	17149	11963	2783	284	653	73	1393
Prosent	100	70	16,2	1,6	3,8	0,4	8

* Langtidslagrer slammet, disponerte 114 tTS til rensedammer.

De seks største renseanleggene (Revhaug, Alvim, Øra, Remmendalen, Fuglevik og Kambo) stod for så mye som 85 % av slamproduksjonen i 1999. Hvordan disse renseanleggene disponerer slammet sitt, gir derfor store utslag på statistikken år for år.

I 1999 har Alvim renseanlegg disponert relativt store mengder av slammet til jordbruk og annet formål, mens Øra renseanlegg har disponert relativt mye til landbruk, grøntareal og toppdekke på fyllinga.

Remmendalen har hatt relativt god avsetning av slam i 1999, i motsetning til tidligere år. Landbruket tok i 1999 ca 30% og annet ca 30% av årsproduksjonen av slam fra Remmendalen, mens resten forble på lager. I 1994 og 1995 ble slammet brukt til toppdekke. Remmendalen har store mengder slam på lager, fordi langtidslagring er en del av slambehandlingen.

Bodal disponerte alt slam til landbruk i 1999. Skiptvet og Mysen synes å ha en stabil avsetning av slammet til jordbruksarealer.

Fuglevik og Kambo har hatt dårlig avsetning av slammet i 1999. Tidligere år ble mye av slammet brukt til toppdekke. I 1996 og 1997 ble ikke noe slam disponert i landbruket, og ca. 30% av slammet fra Fuglevik gikk til grøntareal. Ifølge MOVAR, hadde de i 1996 og 1997 behov for slam til toppdekke for å minske areal av aktiv fylling, samtidig som man ikke har prioritert markedsføring overfor jordbruket.

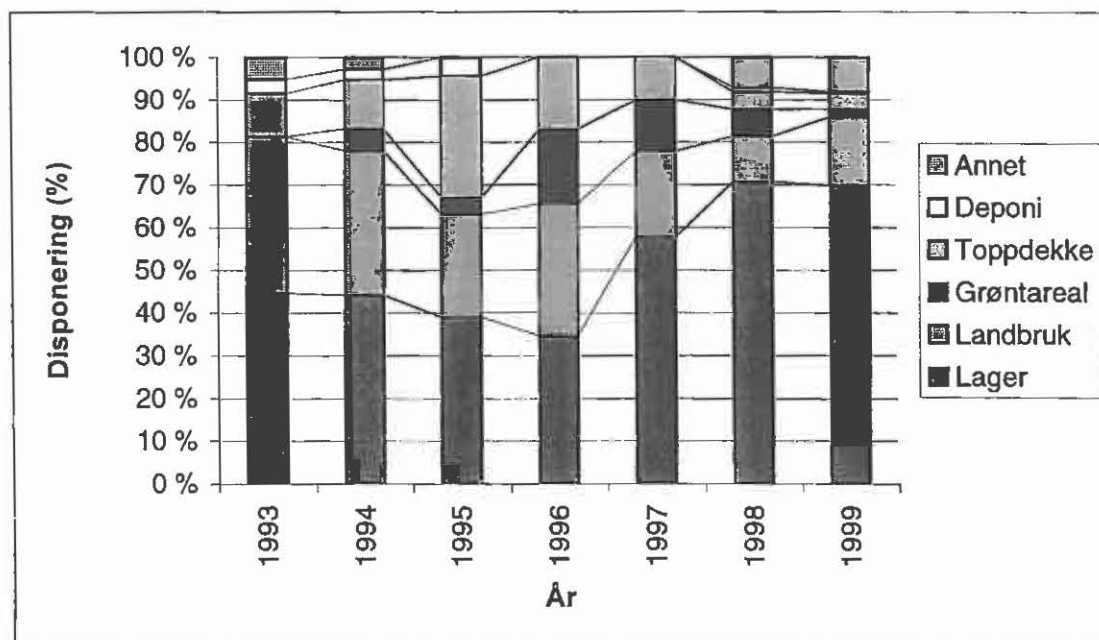
Disponeringen av slammet må sees på i et langsiktig perspektiv. Jordbruket vil være en viktig avtaker framover, og det er derfor viktig at kommunene/anleggseierne prioriterer arbeidet med å motivere bønder til å bruke av slam.

Tabell 7 gir en oversikt over mengden slam (tTS) som er disponert i hele Østfold i perioden 1991 - 1996, mens figur 15 viser prosentvis disponering av slammet i samme periode.

Tabell 7. Slamdisponering (tTS) i Østfold i perioden 1991 - 1999.

År	Disponering tTS						Sum disponert	Totalt
	Lager	Landbruk	Grøntanlegg	Toppdekke	Deponi	Annet		
1991	84	2916	120	1559	422	60	5077	5161
1992	1518	3369	48	783	257	76	4533	6051
1993	3448	2823	5	788	250	396	4262	7710
1994	3968	3046	460	1039	229	249	5023	8991
1995	3578	2204	361	2625	398		5588	9166
1996	3568	3172	1803	1744			6719	10287
1997	7689	2670	1592	1334			5596	13285
1998	10714	1607	948	642	134	1091	4422	15136
1999	11963	2783	284	653	73	1393	5186	17149

Mengden disponibelt slam har økt hvert år, og fra 1991 til 1996 ble mengden fordoblet. I det siste året har disponibelt slamvolum økt med ytterligere ca 14%. 1998 og 1999 var år med mye slam på lager. Trenden de siste to åra må snus, ellers får vi et kjempeproblem om noen år. Mengden med produsert slam økte fra 1990 til 1993. I 1999 har slamproduksjonen gått en del ned, sjøl om et nytt renseanlegg er startet opp. Slamproduksjon i 1999 var på 7105 tTS, mens den var på 7393 tTS i 1998. Slamproduksjonen i 1999 har gått ned ca 4% i forhold til 1998. Økningen i mengde disponibelt slam fra 1993, skyldes slam som ligger på langtidslagring som en del av slambehandlingen.

Figur 15. Prosentvis disponering av slam i Østfold i perioden 1993 - 1999.

Mengden slam som ble disponert i jordbruket i 1999 er noe større enn året før. Prosentvis ligger nivået omtrent som for tidligere år, sett bort i fra 1995 og 1997. Dette viser at landbruket har vært en forholdsvis stabil mottaker av slammet, men i år -med større mengder disponibelt enn produsert slam -kommer den prosentvise fordelingen skjevt ut.

Både i mengde og prosent var det i 1996 en økning av slam til grøntareal i Østfold. Dette skyldes i hovedsak Øra og Alvims avsetning til Statens Vegvesen. I 1999 ble det en kraftig nedgang i disponeringen til grøntareal.

Mengden slam til toppdekke ble i 1999 redusert ytterligere i forhold til 1998. Trolig er dette en sunn utvikling, da det reelle behovet for slam til toppdekke sannsynligvis er mindre enn det som i virkeligheten blir brukt. Det synes enkelt å legge mer ut til toppdekke enn nødvendig i de tilfeller avsetningen til andre formål er vanskelig. At kommunene har behov for noe slam til toppdekke er forståelig, men det er viktig at også markedsføringen og innsatsen mot andre mottakere holdes ved like. Det er dessuten viktig å minne om at bruk av slam til toppdekke, også er nedfelt i slamforskriften, og at mengden slam som kan brukes avhenger av etterbruken av området.

Det har i 1999 vært nødvendig å deponere 73 tTS slam.

5. KONKLUSJON

Slammet får stadig bedre kvalitet med hensyn til innhold av tungmetaller.

Likevel har det vært en langt dårligere ressursutnytting av slammet i 1998 og 1999 enn i 1996, med redusert avsetning til jordbruk og grøntareal. Lagerbeholdningen økt jevn og trutt de tre siste årene til 11963 tonn TS i 1999. Kommunene/reanseanleggene må bli flinkere til å jobbe mer målrettet mot aktuelle mottakere. Det er viktig at man har flere aktuelle mottakere, som kan bruke slammet som gjødsel og jordforbedringsmiddel. Kommunene bør bli flinkere til å jobbe sammen om felles løsninger.

Fortsatt ser man en del negativ omtale av bruk av slam i jordbruket i pressen. Det er derfor viktig å gjøre en innsats i å spre saklig informasjon til aktuelle mottakere. Det er viktig å få fram de positive egenskapene og effektene, ved bruk av slam til jordbruk og grøntareal.

6. REFERANSER

Nedland, K.T. 1995. Slamplan for Østfold. Rapport for Fylkesmannens miljøvernnavdeling i Østfold. Rapport nr. 6/95. ISBN nr:82-7395-103-0. 97 sider.

Krogstad, T. 1997. Professor ved Institutt for jord- og vannfag, Norges Landbrukshøgskole, Ås. Personlig meddelelse.

Singh, B.R. 1995. Professor ved Institutt for jord- og vannfag, Norges Landbrukshøgskole, Ås. Personlig meddelelse.

Statens Forurensningstilsyn (SFT). 1992. Strategi for disponering av kloakkslam.

Tveitnes, S. 1993. Innhold i husdyrgjødsel, variasjoner, normtal og konsistens. I: Bruaset, A., Nesheim, L. og Tveitnes, S. 1993. Husdyrgjødsel -frå problem til ressurs. Statens fagtjeneste for landbruk. Ås. Side 25 - 32.

Vigerust, E. og Ekeberg, E. 1989. Fra skade i vann til nytte på land. Særtrykk av Samvirke nr.5/6 1989. 4 sider.

7. VEDLEGG:

1. Analyseresultater for 1999

TUNGMETALLER I SLAM - RESULTAT AV ANALYSER

Renseanlegg: 010107 Remmendalen

Slambehandling:

Prøveperiode: 1-01-1999 - 31-12-1999

Prøveperiode	Tørstoff innhold %TS	BLY mgPb/kgTS	KADMIUM mgCd/kgTS	KROM mgCr/kgTS	KVIKKSLØLV mgHg/kgTS	NIKKEL mgNi/kgTS	KOBBER mgCu/kgTS	SINK mgZn/kgTS
1-01-1999 - 29-01-1999	31,20	41,0	1,0	44,0	1,4	18,0	286,0	313,0
1-02-1999 - 26-02-1999	25,40	23,0	0,9	21,0	0,8	11,0	474,0	368,0
1-03-1999 - 26-03-1999	31,20	38,0	0,9	39,0	0,8	18,0	362,0	334,0
26-03-1999 - 30-04-1999	27,10	31,0	1,0	45,0	0,8	13,0	403,0	359,0
1-05-1999 - 31-05-1999	33,10	26,0	0,8	25,0	1,1	11,0	353,0	375,0
1-06-1999 - 30-06-1999	33,00	29,0	1,0	39,0	0,9	21,0	348,0	404,0
1-07-1999 - 30-07-1999	28,50	29,0	0,9	38,0	0,6	11,0	418,0	363,0
1-08-1999 - 27-08-1999	26,80	36,0	1,0	39,0	0,9	12,0	480,0	550,0
1-09-1999 - 30-09-1999	26,80	90,0	1,2	41,0	0,5	13,0	473,0	442,0
1-10-1999 - 29-10-1999	27,50	30,0	1,1	39,0	1,5	13,0	337,0	356,0
1-11-1999 - 26-11-1999	26,00	29,0	1,0	48,0	0,9	13,0	413,0	381,0
31-12-1999 - 31-12-1999	27,70	30,0	0,9	34,0	0,5	12,0	292,0	355,0
Minimum	25,40	23,0	0,8	21,0	0,5	11,0	286,0	313,0
Middel	28,53	36,0	1,0	37,7	0,9	13,8	386,6	383,3
Maksimum	33,10	90,0	1,2	48,0	1,5	21,0	480,0	550,0
SFT's grenseverdi								
- Grøntareal		200	5	150	5	80	1000	1500
- Jordbruk		80	2	100	3	50	450	800

Utskrevet: 8-05-2000

TUNGMETALLER I SLAM - RESULTAT AV ANALYSER

Renseanlegg: 010300 Øra

Slambehandling:

Prøveperiode: 1-01-1999 - 31-12-1999

Prøveperiode	Tørrestoff innhold %TS	BLY mgPb/kgTS	KADMIUM mgCd/kgTS	KROM mgCr/kgTS	KVIKKSLØLV mgHg/kgTS	NIKKEL mgNi/kgTS	KOBBER mgCu/kgTS	SINK mgZn/kgTS
8-01-1999 - 29-01-1999	25,90	24,0	0,9	34,0	1,9	32,0	102,0	394,0
29-01-1999 - 26-02-1999	24,20	36,0	0,9	34,0	1,0	19,0	105,0	327,0
26-02-1999 - 26-03-1999	26,60	36,0	0,9	35,0	1,0	20,0	103,0	372,0
26-03-1999 - 7-05-1999	27,00	30,0	0,9	33,0	0,9	21,0	105,0	385,0
7-05-1999 - 4-06-1999	23,80	38,0	1,0	40,0	1,1	22,0	111,0	411,0
4-06-1999 - 2-07-1999	24,80	41,0	1,2	39,0	0,9	22,0	127,0	487,0
2-07-1999 - 30-07-1999	24,70	36,0	1,0	31,0	0,6	20,0	111,0	464,0
30-07-1999 - 27-08-1999	21,80	32,0	1,3	26,0	0,8	18,0	104,0	456,0
27-08-1999 - 1-10-1999	21,00	36,0	1,2	28,0	0,6	18,0	113,0	495,0
1-10-1999 - 29-10-1999	24,50	32,0	1,1	35,0	0,8	21,0	114,0	452,0
29-10-1999 - 26-11-1999	22,30	31,0	0,8	33,0	0,5	22,0	112,0	426,0
31-12-1999 - 31-12-1999	23,30	26,0	0,8	31,0	0,5	20,0	100,0	389,0
Minimum	21,00	24,0	0,8	26,0	0,5	18,0	100,0	327,0
Middel	24,16	33,2	1,0	33,3	0,9	21,3	108,9	421,4
Maksimum	27,00	41,0	1,3	40,0	1,9	32,0	127,0	495,0
SFT's grenseverdi								
- Grøntareal		200	5	150	5	80	1000	1500
- Jordbruk		80	2	100	3	50	450	800

Utskrevet: 8-05-2000

TUNGMETALLER I SLAM - RESULTAT AV ANALYSER

Renseanlegg: 013600 Fuglevik

Slambehandling:

Prøveperiode: 1-01-1999 - 31-12-1999

Prøveperiode	Tørrstoff innhold %TS	BLY mgPb/kgTS	KADMIUM mgCd/kgTS	KROM mgCr/kgTS	KVIKKSLØLV mgHg/kgTS	NIKKEL mgNi/kgTS	KOBBER mgCu/kgTS	SINK mgZn/kgTS
9-01-1999 - 29-01-1999	28,60	30,0	1,2	38,0	0,9	28,0	170,0	421,0
1-02-1999 - 26-02-1999	29,00	42,0	1,0	36,0	0,8	21,0	162,0	352,0
27-02-1999 - 26-03-1999	29,30	59,0	0,1	49,0	1,0	35,0	142,0	425,0
29-03-1999 - 7-05-1999	28,00	43,0	1,1	40,0	0,7	26,0	128,0	370,0
8-05-1999 - 4-06-1999	28,00	50,0	1,2	36,0	1,4	20,0	124,0	382,0
4-06-1999 - 2-07-1999	28,90	59,0	1,4	39,0	3,1	22,0	137,0	467,0
3-07-1999 - 30-07-1999	28,00	54,0	1,5	38,0	8,3	22,0	134,0	508,0
30-07-1999 - 27-08-1999	28,20	36,0	1,3	32,0	3,7	21,0	197,0	403,0
28-08-1999 - 1-10-1999	26,30	29,0	1,1	33,0	1,5	20,0	221,0	376,0
2-10-1999 - 29-10-1999	26,50	27,0	1,2	29,0	1,0	20,0	154,0	341,0
1-11-1999 - 26-11-1999	25,80	23,0	0,9	29,0	0,9	20,0	136,0	301,0
31-12-1999 - 31-12-1999	26,50	22,0	0,7	29,0	0,6	18,0	117,0	271,0
Minimum	25,80	22,0	0,1	29,0	0,6	18,0	117,0	271,0
Middel	27,76	39,5	1,1	35,7	2,0	22,8	151,8	384,8
Maksimum	29,30	59,0	1,5	49,0	8,3	35,0	221,0	508,0
SFT's grenseverdi								
- Grøntareal		200	5	150	5	80	1000	1500
- Jordbruk		80	2	100	3	50	450	800

Utskrevet: 8-05-2000

TUNGMETALLER I SLAM - RESULTAT AV ANALYSER

Renseanlegg: 010401 Kambo

Slambehandling:

Prøveperiode: 1-01-1999 - 31-12-1999

Prøveperiode	Tørrstoff innhold %TS	BLY mgPb/kgTS	KADMIUM mgCd/kgTS	KROM mgCr/kgTS	KVIKKSLØLV mgHg/kgTS	NIKKEL mgNi/kgTS	KOBBER mgCu/kgTS	SINK mgZn/kgTS
6-01-1999 - 7-01-1999	23,10							
7-01-1999 - 8-01-1999	23,10							
28-01-1999 - 29-01-1999	24,40							
29-01-1999 - 26-02-1999	26,60	20,0	0,8	19,0	0,3	14,0	235,0	262,0
26-02-1999 - 25-03-1999	28,10	27,0	0,5	21,0	1,0	26,0	174,0	238,0
26-03-1999 - 6-05-1999	26,50	18,0	1,0	27,0	0,8	18,0	181,0	262,0
7-05-1999 - 4-06-1999	26,60	24,0	0,9	22,0	1,0	15,0	182,0	260,0
29-05-1999 - 2-07-1999	26,80	24,0	0,9	24,0	1,6	19,0	189,0	299,0
2-07-1999 - 30-07-1999	24,30	18,0	0,9	19,0	0,5	16,0	130,0	256,0
30-07-1999 - 27-08-1999	26,60	14,0	0,9	23,0	0,4	17,0	270,0	243,0
28-08-1999 - 1-10-1999	27,00	20,0	0,9	22,0	0,5	18,0	272,0	292,0
30-09-1999 - 29-10-1999	19,60	16,0	1,1	18,0	0,7	14,0	95,0	261,0
29-10-1999 - 26-11-1999	26,40	13,0	0,8	21,0	0,8	17,0	194,0	304,0
31-12-1999 - 31-12-1999	27,30	18,0	0,8	21,0	0,9	14,0	205,0	345,0
Minimum	19,60							
Middel	25,46	19,3	0,7	21,5	0,8	17,1	193,4	274,7
Maksimum	28,10	27,0	1,1	27,0	1,6	26,0	272,0	345,0
SFT's grenseverdi								
- Grøntareal		200	5	150	5	80	1000	1500
- Jordbruk		80	2	100	3	50	450	800

Utskrevet: 8-05-2000

TUNGMETALLER I SLAM - RESULTAT AV ANALYSER

Renseanlegg: 010500 Alvim

Slambehandling:

Prøveperiode: 1-01-1999 - 31-12-1999

Prøveperiode	Tørrstoff innhold %TS	BLY mgPb/kgTS	KADMIUM mgCd/kgTS	KROM mgCr/kgTS	KVIKKSLØLV mgHg/kgTS	NIKKEL mgNi/kgTS	KOBBER mgCu/kgTS	SINK mgZn/kgTS
1-01-1999 - 29-01-1999	33,70	18,0	1,0	32,0	0,9	25,0	154,0	378,0
29-01-1999 - 26-02-1999	32,20	35,0	1,0	31,0	0,7	20,0	164,0	347,0
26-02-1999 - 26-03-1999	31,00	33,0	0,9	32,0	0,8	24,0	153,0	359,0
26-03-1999 - 7-05-1999	30,50	32,0	0,9	33,0	0,7	23,0	127,0	334,0
8-05-1999 - 4-06-1999	28,50	32,0	0,9	27,0	0,6	18,0	141,0	332,0
5-06-1999 - 2-07-1999	29,90	32,0	1,0	29,0	0,5	19,0	145,0	340,0
2-07-1999 - 30-07-1999	31,30	28,0	0,9	29,0	0,5	18,0	138,0	324,0
31-07-1999 - 27-08-1999	30,20	23,0	1,0	28,0	0,6	18,0	140,0	342,0
27-08-1999 - 1-10-1999	28,70	24,0	1,1	32,0	0,6	19,0	175,0	363,0
1-10-1999 - 29-10-1999	30,70	28,0	1,0	34,0	0,5	22,0	148,0	360,0
29-10-1999 - 26-11-1999	29,80	13,0	0,8	33,0	0,9	22,0	148,0	350,0
31-12-1999 - 31-12-1999	30,90	23,0	0,7	28,0	0,7	18,0	129,0	329,0
Minimum	28,50	13,0	0,7	27,0	0,5	18,0	127,0	324,0
Middel	30,62	26,8	0,9	30,7	0,7	20,5	146,8	346,5
Maksimum	33,70	35,0	1,1	34,0	0,9	25,0	175,0	378,0
SFT's grenseverdi								
- Grøntareal		200	5	150	5	80	1000	1500
- Jordbruk		80	2	100	3	50	450	800

Utskrevet: 8-05-2000

TUNGMETALLER I SLAM - RESULTAT AV ANALYSER

Renseanlegg: 011802 Skotsberg

Slambehandling:

Prøveperiode: 1-01-1999 - 31-12-1999

Prøveperiode	Tørrestoff innhold %TS	BLY mgPb/kgTS	KADMIUM mgCd/kgTS	KROM mgCr/kgTS	KVIKKSLØLV mgHg/kgTS	NIKKEL mgNi/kgTS	KOBBER mgCu/kgTS	SINK mgZn/kgTS
1-02-1999 - 26-02-1999	24,80	15,0	0,7	51,0	0,7	10,0	256,0	350,0
6-04-1999 - 30-04-1999	26,30	14,0	0,6	74,0	0,6	10,0	196,0	257,0
6-04-1999 - 30-06-1999	25,10	14,0	0,5	80,0	0,4	10,0	212,0	250,0
1-08-1999 - 25-08-1999	30,20	15,0	0,7	54,0	0,8	10,0	199,0	275,0
1-10-1999 - 28-10-1999	23,70	17,0	0,3	68,0	0,5	10,0	214,0	253,0
31-12-1999 - 31-12-1999	31,20	16,0	0,6	45,0	0,6	10,0	249,0	345,0
Minimum	23,70	14,0	0,3	45,0	0,4	10,0	196,0	250,0
Middel	26,88	15,2	0,6	62,0	0,6	10,0	221,0	288,3
Maksimum	31,20	17,0	0,7	80,0	0,8	10,0	256,0	350,0
SFT's grenseverdi								
- Grøntareal		200	5	150	5	80	1000	1500
- Jordbruk		80	2	100	3	50	450	800

Utskrevet: 8-05-2000

TUNGMETALLER I SLAM - RESULTAT AV ANALYSER

Renseanlegg: 011906 Bommen

Slambehandling:

Prøveperiode: 1-01-1999 - 31-12-1999

Prøveperiode	Tørrstoff innhold %TS	BLY mgPb/kgTS	KADMIUM mgCd/kgTS	KROM mgCr/kgTS	KVIKKSLØLV mgHg/kgTS	NIKKEL mgNi/kgTS	KOBBER mgCu/kgTS	SINK mgZn/kgTS
1-02-1999 - 26-02-1999	27,80	18,0	1,0	14,0	0,3	8,0	155,0	324,0
12-04-1999 - 6-05-1999	21,90	36,0	1,6	25,0	0,6	16,0	202,0	1.070,0
1-06-1999 - 24-06-1999	24,00	22,0	1,2	17,0	0,6	13,0	195,0	464,0
2-08-1999 - 25-08-1999	24,70	26,0	1,4	16,0	0,8	11,0	213,0	583,0
1-10-1999 - 28-10-1999	25,90	29,0	1,0	19,0	0,6	13,0	196,0	495,0
31-12-1999 - 31-12-1999	23,70	23,0	0,9	17,0	0,5	12,0	156,0	537,0
Minimum	21,90	18,0	0,9	14,0	0,3	8,0	155,0	324,0
Middel	24,67	25,7	1,2	18,0	0,6	12,2	186,2	578,8
Maksimum	27,80	36,0	1,6	25,0	0,8	16,0	213,0	1.070,0
SFT's grenseverdi								
- Grøntareal		200	5	150	5	80	1000	1500
- Jordbruk		80	2	100	3	50	450	800

Utskrevet: 8-05-2000

TUNGMETALLER I SLAM - RESULTAT AV ANALYSER

Renseanlegg: 012101 Rømskog

Slambehandling:

Prøveperiode: 1-01-1999 - 31-12-1999

Prøveperiode	Tørrstoff innhold %TS	BLY mgPb/kgTS	KADMIUM mgCd/kgTS	KROM mgCr/kgTS	KVIKKSLØLV mgHg/kgTS	NIKKEL mgNi/kgTS	KOBBER mgCu/kgTS	SINK mgZn/kgTS
7-01-1999 - 25-02-1999	1,40	8,0	0,3	5,0	0,4	2,0	291,0	117,0
25-02-1999 - 6-05-1999	1,30	9,0	0,4	4,0	0,9	3,0	332,0	155,0
6-05-1999 - 1-07-1999	1,30	9,0	0,5	9,0	0,3	6,0	356,0	180,0
20-04-1999 - 18-08-1999	1,40	13,0	0,7	7,0	0,4	4,0	379,0	192,0
19-08-1999 - 28-10-1999	1,40	14,0	0,6	363,0	0,3	4,0	363,0	194,0
31-12-1999 - 31-12-1999	1,60	7,0	0,2	4,0	0,2	2,0	204,0	83,0
Minimum	1,30	7,0	0,2	4,0	0,2	2,0	204,0	83,0
Middel	1,40	10,0	0,5	65,3	0,4	3,5	320,8	153,5
Maksimum	1,60	14,0	0,7	363,0	0,9	6,0	379,0	194,0
SFT's grenseverdi								
- Grøntareal		200	5	150	5	80	1000	1500
- Jordbruk		80	2	100	3	50	450	800

Utskrevet: 8-05-2000

TUNGMETALLER I SLAM - RESULTAT AV ANALYSER

Renseanlegg: 012218 Skjønhaug

Slambehandling:

Prøveperiode: 1-01-1999 - 31-12-1999

Prøveperiode	Tørrstoff innhold %TS	BLY mgPb/kgTS	KADMIUM mgCd/kgTS	KROM mgCr/kgTS	KVIKKSLØLV mgHg/kgTS	NIKKEL mgNi/kgTS	KOBBER mgCu/kgTS	SINK mgZn/kgTS
7-12-1998 - 25-02-1999	22,30	10,0	0,5	40,0	0,3	6,0	79,0	194,0
25-02-1999 - 7-05-1999	23,40	15,0	0,7	45,0	0,7	15,0	80,0	217,0
10-05-1999 - 2-06-1999	18,20	5,0	0,5	47,0	0,7	12,0	92,0	249,0
1-08-1999 - 27-08-1999	15,50	13,0	0,8	55,0	1,7	14,0	94,0	263,0
1-10-1999 - 29-10-1999	20,30	14,0	0,7	39,0	0,8	10,0	108,0	282,0
31-12-1999 - 31-12-1999	19,30	11,0	0,4	41,0	0,7	8,0	89,0	305,0
Minimum	15,50	5,0	0,4	39,0	0,3	6,0	79,0	194,0
Middel	19,83	11,3	0,6	44,5	0,8	10,8	90,3	251,7
Maksimum	23,40	15,0	0,8	55,0	1,7	15,0	108,0	305,0
SFT's grenseverdi								
- Grøntareal		200	5	150	5	80	1000	1500
- Jordbruk		80	2	100	3	50	450	800

Utskrevet: 8-05-2000

TUNGMETALLER I SLAM - RESULTAT AV ANALYSER

Renseanlegg: 012401 AHSA

Slambehandling:

Prøveperiode: 1-01-1999 - 31-12-1999

Prøveperiode	Tørrestoff innhold %TS	BLY mgPb/kgTS	KADMIUM mgCd/kgTS	KROM mgCr/kgTS	KVIKKSLØLV mgHg/kgTS	NIKKEL mgNi/kgTS	KOBBER mgCu/kgTS	SINK mgZn/kgTS
8-01-1999 - 29-01-1999	20,50	35,0	0,4	58,0	0,8	27,0	116,0	228,0
29-01-1999 - 26-02-1999	19,50	16,0	0,5	45,0	0,4	15,0	130,0	216,0
26-02-1999 - 25-03-1999	21,40	30,0	0,6	57,0	0,6	21,0	131,0	244,0
28-03-1999 - 7-05-1999	20,20	21,0	0,6	57,0	0,6	23,0	101,0	245,0
7-05-1999 - 4-06-1999	23,20	18,0	0,6	50,0	0,6	15,0	108,0	270,0
4-06-1999 - 2-07-1999	24,70	21,0	0,6	51,0	0,5	16,0	125,0	280,0
2-07-1999 - 30-07-1999	23,00	18,0	0,5	54,0	0,5	17,0	94,0	227,0
30-07-1999 - 27-08-1999	21,30	16,0	0,7	39,0	0,4	9,0	99,0	241,0
27-08-1999 - 1-10-1999	22,80	22,0	0,8	48,0	0,4	17,0	136,0	322,0
1-10-1999 - 29-10-1999	23,40	23,0	0,9	46,0	0,5	22,0	132,0	297,0
29-10-1999 - 26-11-1999	23,10	22,0	0,7	55,0	0,4	20,0	116,0	278,0
31-12-1999 - 31-12-1999	25,40	23,0	0,6	45,0	0,2	19,0	105,0	262,0
Minimum	19,50	16,0	0,4	39,0	0,2	9,0	94,0	216,0
Middel	22,38	22,1	0,6	50,4	0,5	18,4	116,1	259,2
Maksimum	25,40	35,0	0,9	58,0	0,8	27,0	136,0	322,0
SFT's grenseverdi								
- Grøntareal		200	5	150	5	80	1000	1500
- Jordbruk		80	2	100	3	50	450	800

Utskrevet: 8-05-2000

TUNGMETALLER I SLAM - RESULTAT AV ANALYSER

Renseanlegg: 012501 Mysen

Slambehandling:

Prøveperiode: 1-01-1999 - 31-12-1999

Prøveperiode	Tørrstoff innhold %TS	BLY mgPb/kgTS	KADMIUM mgCd/kgTS	KROM mgCr/kgTS	KVIKKSLØLV mgHg/kgTS	NIKKEL mgNi/kgTS	KOBBER mgCu/kgTS	SINK mgZn/kgTS
1-02-1999 - 26-02-1999	17,80	11,0	0,5	39,0	0,7	7,0	74,0	218,0
5-04-1999 - 5-05-1999	21,30	31,0	0,9	37,0	1,1	10,0	128,0	263,0
1-06-1999 - 30-06-1999	21,50	15,0	0,5	43,0	2,4	16,0	93,0	284,0
2-08-1999 - 27-08-1999	21,00	15,0	0,6	36,0	0,8	10,0	148,0	317,0
1-10-1999 - 29-10-1999	19,80	13,0	0,7	40,0	0,3	9,0	116,0	276,0
31-12-1999 - 31-12-1999	22,00	9,0	0,2	29,0	0,3	9,0	71,0	184,0
Minimum	17,80	9,0	0,2	29,0	0,3	7,0	71,0	184,0
Middel	20,57	15,7	0,6	37,3	0,9	10,2	105,0	257,0
Maksimum	22,00	31,0	0,9	43,0	2,4	16,0	148,0	317,0
SFT's grenseverdi								
- Grøntareal		200	5	150	5	80	1000	1500
- Jordbruk		80	2	100	3	50	450	800

Utskrevet: 8-05-2000

TUNGMETALLER I SLAM - RESULTAT AV ANALYSER

Renseanlegg: 012714 Hoel

Slambehandling:

Prøveperiode: 1-01-1999 - 31-12-1999

Prøveperiode	Tørrstoff innhold %TS	BLY mgPb/kgTS	KADMIUM mgCd/kgTS	KROM mgCr/kgTS	KVIKKSLØLV mgHg/kgTS	NIKKEL mgNi/kgTS	KOBBER mgCu/kgTS	SINK mgZn/kgTS
6-01-1999 - 15-02-1999	19,40	16,0	0,8	15,0	0,5	23,0	102,0	235,0
3-03-1999 - 7-05-1999	18,10	18,0	0,6	15,0	0,5	11,0	109,0	234,0
3-03-1999 - 2-07-1999	20,80	14,0	1,1	15,0	0,8	10,0	108,0	291,0
6-07-1999 - 24-08-1999	19,60	21,0	0,2	18,0	0,5	17,0	87,0	301,0
30-08-1999 - 28-10-1999	25,00	17,0	0,7	23,0	0,4	17,0	164,0	283,0
31-12-1999 - 31-12-1999	19,90	16,0	0,7	19,0	0,4	14,0	93,0	244,0
Minimum	18,10	14,0	0,2	15,0	0,4	10,0	87,0	234,0
Middel	20,47	17,0	0,7	17,5	0,5	15,3	110,5	264,7
Maksimum	25,00	21,0	1,1	23,0	0,8	23,0	164,0	301,0
SFT's grenseverdi								
- Grøntareal		200	5	150	5	80	1000	1500
- Jordbruk		80	2	100	3	50	450	800

Utskrevet: 8-05-2000

TUNGMETALLER I SLAM - RESULTAT AV ANALYSER

Renseanlegg: 012801 Bodal

Slambehandling:

Prøveperiode: 1-01-1999 - 31-12-1999

Prøveperiode	Tørrstoff innhold %TS	BLY mgPb/kgTS	KADMIUM mgCd/kgTS	KROM mgCr/kgTS	KVIKKSLØLV mgHg/kgTS	NIKKEL mgNi/kgTS	KOBBER mgCu/kgTS	SINK mgZn/kgTS
8-01-1999 - 26-02-1999	29,80	32,0	1,3	39,0	1,1	35,0	181,0	409,0
26-02-1999 - 7-05-1999	25,00	27,0	1,3	33,0	0,8	30,0	171,0	441,0
7-05-1999 - 2-07-1999	22,50	22,0	1,2	34,0	0,7	28,0	198,0	521,0
2-07-1999 - 27-08-1999	20,30	21,0	1,2	27,0	0,8	21,0	162,0	418,0
31-12-1999 - 31-12-1999	25,60	22,0	1,1	27,0	0,8	22,0	197,0	492,0
Minimum	20,30	21,0	1,1	27,0	0,7	21,0	162,0	409,0
Middel	24,64	24,8	1,2	32,0	0,9	27,2	181,8	456,2
Maksimum	29,80	32,0	1,3	39,0	1,1	35,0	198,0	521,0
SFT's grenseverdi								
- Grøntareal		200	5	150	5	80	1000	1500
- Jordbruk		80	2	100	3	50	450	800

Utskrevet: 8-05-2000

TUNGMETALLER I SLAM - RESULTAT AV ANALYSER

Renseanlegg: 013501 Hestvold

Slambehandling:

Prøveperiode: 1-01-1999 - 31-12-1999

Prøveperiode	Tørrstoff innhold %TS	BLY mgPb/kgTS	KADMIUM mgCd/kgTS	KROM mgCr/kgTS	KVIKKSLØLV mgHg/kgTS	NIKKEL mgNi/kgTS	KOBBER mgCu/kgTS	SINK mgZn/kgTS
8-01-1999 - 26-02-1999	22,60	13,0	0,6	12,0	0,3	11,0	118,0	269,0
7-02-1999 - 7-05-1999	23,40	12,0	0,8	22,0	0,4	16,0	109,0	271,0
7-05-1999 - 2-07-1999	25,10	17,0	0,9	12,0	0,5	9,0	112,0	298,0
3-06-1999 - 30-07-1999	43,40	17,0	0,9	13,0	0,5	9,0	122,0	336,0
31-07-1999 - 27-08-1999	22,70	17,0	0,6	9,0	0,5	7,0	107,0	293,0
27-08-1999 - 29-10-1999	23,70	14,0	0,9	10,0	0,3	8,0	109,0	285,0
31-12-1999 - 31-12-1999	23,50	12,0	0,5	14,0	0,4	7,0	102,0	238,0
Minimum	22,60	12,0	0,5	9,0	0,3	7,0	102,0	238,0
Middel	26,34	14,6	0,7	13,1	0,4	9,6	111,3	284,3
Maksimum	43,40	17,0	0,9	22,0	0,5	16,0	122,0	336,0
SFT's grenseverdi								
- Grøntareal		200	5	150	5	80	1000	1500
- Jordbruk		80	2	100	3	50	450	800

Utskrevet: 8-05-2000

TUNGMETALLER I SLAM - RESULTAT AV ANALYSER

Renseanlegg: 013802 Ringvold

Slambehandling:

Prøveperiode: 1-01-1999 - 31-12-1999

Prøveperiode	Tørstoff innhold %TS	BLY mgPb/kgTS	KADMIUM mgCd/kgTS	KROM mgCr/kgTS	KVIKKSLØLV mgHg/kgTS	NIKKEL mgNi/kgTS	KOBBER mgCu/kgTS	SINK mgZn/kgTS
8-01-1999 - 14-01-1999	11,90	17,0	0,7	9,0	0,3	9,0	180,0	277,0
19-01-1999 - 16-02-1999	13,30	14,0	0,7	12,0	0,5	11,0	190,0	280,0
16-03-1999 - 3-05-1999	12,10	12,0	0,9	11,0	0,4	13,0	146,0	253,0
Minimum	11,90	12,0	0,7	9,0	0,3	9,0	146,0	253,0
Middel	12,43	14,3	0,8	10,7	0,4	11,0	172,0	270,0
Maksimum	13,30	17,0	0,9	12,0	0,5	13,0	190,0	280,0
SFT's grenseverdi								
- Grøntareal		200	5	150	5	80	1000	1500
- Jordbruk		80	2	100	3	50	450	800

Utskrevet: 8-05-2000

NÆRINGSSTOFER I SLAM - RESULTAT AV ANALYSER

Renseanlegg: 010107 Remmendalen
 Slambehandling:
 Prøveperiode: 1-01-1999 - 31-12-1999

Prøveperiode	Tørrstoff innhold %TS	pH	Organisk materiale (% av TS)	Kjeldahl-nitrogen		Ammonium-nitrogen		Total fosfor		Kalsium		Kallium	
				% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam
1-01-1999 - 29-01-1999	31,20	6,0	53,20	1,51	4,7	0,06	0,2	0,87	2,7	0,77	2,4	0,29	0,9
1-02-1999 - 26-02-1999	25,40	6,1	68,90	2,65	6,7	0,13	0,3	1,29	3,3	0,75	1,9	0,20	0,5
1-03-1999 - 26-03-1999	31,20	5,6	50,40	1,81	5,6	0,03	0,1	0,95	3,0	0,56	1,7	0,30	0,9
26-03-1999 - 30-04-1999	27,10	6,1	56,30	2,18	5,9	0,06	0,2	0,98	2,7	0,66	1,8	0,24	0,7
1-05-1999 - 31-05-1999	33,10	6,0	66,70	1,81	6,0	0,16	0,5	0,83	2,7	0,78	2,6	0,23	0,8
1-06-1999 - 30-06-1999	33,00	6,9	59,00	2,28	7,5	0,25	0,8	0,78	2,6	0,64	2,1	0,22	0,7
1-07-1999 - 30-07-1999	26,50	6,4	60,40	2,47	6,5	0,27	0,7	1,00	2,7	0,59	1,6	0,21	0,6
1-08-1999 - 27-08-1999	26,80	6,4	69,00	3,40	9,1	0,15	0,4	1,36	3,6	0,93	2,5	0,18	0,5
1-09-1999 - 30-09-1999	26,80	6,5	59,00	2,54	6,8	0,10	0,3	1,05	2,8	0,68	1,8	0,25	0,7
1-10-1999 - 29-10-1999	27,50	6,2	59,20	2,17	6,0	0,02	0,1	1,01	2,8	0,62	1,7	0,23	0,6
1-11-1999 - 26-11-1999	26,00	6,1	63,00	2,55	6,6	0,03	0,1	1,26	3,3	0,71	1,8	0,22	0,6
31-12-1999 - 31-12-1999	27,70	6,2	60,60	2,10	5,8	0,02	0,1	0,96	2,7	0,62	1,7	0,20	0,6
Minimum	25,40	5,6	50,40	1,51	4,7	0,02	0,1	0,78	2,6	0,56	1,6	0,18	0,5
Middel	28,53	6,2	60,48	2,29	6,5	0,11	0,3	1,03	2,9	0,69	2,0	0,23	0,7
Maksimum	33,10	6,9	69,00	3,40	9,1	0,27	0,8	1,36	3,6	0,93	2,6	0,30	0,9

Utskrevet: 8-05-2000

NÆRINGSSTOFER I SLAM - RESULTAT AV ANALYSER

Renseanlegg: 010300 Øra
 Slambehandling:
 Prøveperiode: 1-01-1999 - 31-12-1999

Prøveperiode	Tørrestoff innhold %TS	pH	Organisk materiale (% av TS)	Kjeldahl-nitrogen		Ammonium-nitrogen		Total fosfor		Kalsium		Kalium	
				% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam
8-01-1999 - 29-01-1999	25,90	6,9	38,90	1,32	3,4	0,08	0,2	1,12	2,9	0,73	1,9	0,23	0,6
29-01-1999 - 26-02-1999	24,20	6,8	40,30	1,62	3,9	0,72	1,7	1,09	2,6	0,60	1,5	0,25	0,6
26-02-1999 - 26-03-1999	26,80	6,9	40,80	1,86	4,4	0,09	0,2	1,21	3,2	0,68	1,8	0,23	0,6
26-03-1999 - 7-05-1999	27,00	7,0	36,90	1,51	4,1	0,07	0,2	0,94	2,5	0,62	1,7	0,28	0,8
7-05-1999 - 4-06-1999	23,80	7,1	39,20	1,72	4,1	0,12	0,3	1,01	2,4	0,79	1,9	0,38	0,9
4-06-1999 - 2-07-1999	24,80	7,2	40,90	1,81	4,5	0,14	0,3	1,09	2,7	0,65	1,6	0,24	0,6
2-07-1999 - 30-07-1999	24,70	7,1	39,70	1,86	4,6	0,16	0,4	1,04	2,6	0,69	1,7	0,20	0,5
30-07-1999 - 27-08-1999	21,80	7,5	41,70	2,22	4,8	0,19	0,4	1,36	3,0	0,89	1,9	0,15	0,3
27-08-1999 - 1-10-1999	21,00	7,5	42,90	2,19	4,6	0,20	0,4	1,27	2,7	0,90	1,9	0,20	0,4
1-10-1999 - 29-10-1999	24,50	7,0	38,90	1,86	4,6	0,15	0,4	1,09	2,7	0,66	1,6	0,26	0,6
29-10-1999 - 26-11-1999	22,30	7,2	41,40	1,93	4,3	0,15	0,3	1,19	2,7	0,72	1,6	0,25	0,6
31-12-1999 - 31-12-1999	23,30	7,2	40,40	1,86	4,3	0,14	0,3	1,04	2,4	0,63	1,5	0,27	0,6
Minimum	21,00	6,8	36,90	1,32	3,4	0,07	0,2	0,94	2,4	0,60	1,5	0,15	0,3
Middei	24,16	7,1	40,17	1,80	4,3	0,18	0,4	1,12	2,7	0,71	1,7	0,25	0,6
Maksimum	27,00	7,5	42,90	2,22	4,8	0,72	1,7	1,36	3,2	0,90	1,9	0,38	0,9

Utskrevet: 8-05-2000

NÆRINGSSTOFER I SLAM - RESULTAT AV ANALYSER

Renseanlegg: 013600 Fuglevik
 Slambehandling:
 Prøveperiode: 1-01-1999 - 31-12-1999

Prøveperiode	Tørrestoff Innhold %TS	pH	Organisk materiale (% av TS)	Kjeldahl-nitrogen		Ammonium-nitrogen		Total fosfor		Kalsium		Kalium	
				% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam
9-01-1999 - 29-01-1999	28,60	7,1	44,40	1,49	4,3	0,19	0,5	1,48	4,2	0,93	2,7	0,23	0,7
1-02-1999 - 26-02-1999	29,00	7,0	44,30	1,85	5,4	0,20	0,6	1,45	4,2	0,81	2,3	0,22	0,6
27-02-1999 - 26-03-1999	29,30	7,1	42,40	1,80	5,3	1,50	4,4	1,45	4,2	0,24	0,7	0,83	2,4
29-03-1999 - 7-05-1999	28,00	7,0	42,10	1,85	5,2	0,14	0,4	1,16	3,2	0,77	2,2	0,27	0,8
8-05-1999 - 4-06-1999	28,00	7,1	43,50	1,99	5,6	0,17	0,5	1,05	2,9	0,87	2,4	0,35	1,0
4-06-1999 - 2-07-1999	28,90	7,3	44,30	1,96	5,7	0,18	0,5	1,22	3,5	0,81	2,3	0,26	0,8
3-07-1999 - 30-07-1999	28,00	7,2	42,90	2,06	5,8	0,26	0,7	1,09	3,1	0,77	2,2	0,27	0,8
30-07-1999 - 27-08-1999	28,20	7,4	44,70	2,24	6,3	0,29	0,8	1,24	3,5	0,84	2,4	0,18	0,5
28-08-1999 - 1-10-1999	26,30	7,4	47,00	2,42	6,4	0,33	0,9	1,48	3,9	0,93	2,4	0,23	0,6
2-10-1999 - 29-10-1999	26,50	7,4	46,20	2,28	6,0	0,28	0,7	1,42	3,8	0,91	2,4	0,23	0,6
1-11-1999 - 26-11-1999	25,80	7,4	45,50	2,34	6,0	0,55	1,4	1,45	3,7	0,83	2,1	0,23	0,6
31-12-1999 - 31-12-1999	26,50	7,3	46,80	2,33	6,2	0,18	0,5	1,27	3,4	0,78	2,1	0,26	0,7
Minimum	25,80	7,0	42,10	1,49	4,3	0,14	0,4	1,05	2,9	0,24	0,7	0,18	0,5
Middel	27,76	7,2	44,51	2,05	5,7	0,36	1,0	1,31	3,6	0,79	2,2	0,30	0,8
Maksimum	29,30	7,4	47,00	2,42	6,4	1,50	4,4	1,48	4,2	0,93	2,7	0,83	2,4

Utskrevet: 8-05-2000

NÆRINGSSTOFER I SLAM - RESULTAT AV ANALYSER

Renseanlegg: 010401 Kambo
 Slambehandling:
 Prøveperiode: 1-01-1999 - 31-12-1999

Prøveperiode	Tørstoff innhold %TS	pH	Organisk materiale (% av TS)	Kjeldahl-nitrogen		Ammonium-nitrogen		Total fosfor		Kalsium		Kalium	
				% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam
6-01-1999 - 7-01-1999	23,10	6,2	65,40			0,05	0,1	1,28	3,0	0,92	2,1	0,10	0,2
7-01-1999 - 8-01-1999	23,10	6,2	65,40			0,05	0,1	1,28	3,0	0,92	2,1	0,10	0,2
28-01-1999 - 29-01-1999	24,40	6,2	61,70			0,02	0,1	1,06	2,6	0,78	1,9	0,10	0,2
29-01-1999 - 26-02-1999	26,60	6,0	64,40	2,30	6,1	0,04	0,1	1,18	3,1	0,73	1,9	0,11	0,3
26-02-1999 - 25-03-1999	28,10	6,1	58,90	1,99	5,6	0,03	0,1	1,03	2,9	0,73	2,1	0,09	0,3
26-03-1999 - 6-05-1999	26,50	6,0	62,10	2,12	5,6	0,03	0,1	0,99	2,6	0,66	1,7	0,13	0,3
7-05-1999 - 4-06-1999	26,60	6,2	66,30	2,42	6,4	0,06	0,2	1,04	2,8	0,83	2,2	0,12	0,3
29-05-1999 - 2-07-1999	26,80	6,2	65,50	2,55	6,8	0,06	0,2	1,03	2,8	0,87	2,3	0,15	0,4
2-07-1999 - 30-07-1999	24,30	6,0	65,00	2,85	6,9	0,66	1,6	1,04	2,5	0,66	1,6	0,12	0,3
30-07-1999 - 27-08-1999	26,60	6,1	65,90	2,95	7,8	0,04	0,1	1,11	3,0	0,73	1,9	0,09	0,2
28-08-1999 - 1-10-1999	27,00	6,1	63,00	2,60	7,0	0,05	0,1	0,99	2,7	0,86	2,3	0,15	0,4
30-09-1999 - 29-10-1999	19,60	7,0	62,00	3,80	7,4	0,19	0,4	1,50	2,9	0,81	1,6	0,40	0,8
29-10-1999 - 26-11-1999	26,40	6,1	64,90	2,77	7,3	0,05	0,1	1,22	3,2	0,82	2,2	0,12	0,3
31-12-1999 - 31-12-1999	27,30	6,3	66,90	2,45	6,7	0,04	0,1	1,01	2,8	0,85	2,3	0,11	0,3
Minimum	19,60	6,0	58,90	0,00		0,02	0,1	0,99	2,5	0,66	1,6	0,09	0,2
Middel	25,46	6,2	64,10	2,62	6,7	0,10	0,2	1,13	2,8	0,80	2,0	0,14	0,3
Maksimum	28,10	7,0	66,90	3,80	7,8	0,66	1,6	1,50	3,2	0,92	2,3	0,40	0,8

Utskrevet: 8-05-2000

NÆRINGSSTOFER I SLAM - RESULTAT AV ANALYSER

Renseanlegg: 010500 Alvim
 Slambehandling:
 Prøveperiode: 1-01-1999 - 31-12-1999

Prøveperiode	Tørrestoff innhold %TS	pH	Organisk materiale (% av TS)	Kjeldahl-nitrogen		Ammonium-nitrogen		Total fosfor		Kalsium		Kalium	
				% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam
1-01-1999 - 29-01-1999	33,70	7,1	37,50	1,21	4,1	0,19	0,6	1,39	4,7	0,96	3,2	0,22	0,7
29-01-1999 - 26-02-1999	32,20	7,0	38,40	1,67	5,4	0,20	0,6	1,44	4,6	0,84	2,7	0,27	0,9
26-02-1999 - 26-03-1999	31,00	7,1	40,00	1,75	5,4	0,18	0,6	1,57	4,9	0,83	2,6	0,21	0,7
26-03-1999 - 7-05-1999	30,50	6,9	36,10	1,69	5,2	0,13	0,4	1,17	3,6	0,68	2,1	0,25	0,8
8-05-1999 - 4-06-1999	28,50	7,1	39,10	1,86	5,3	0,20	0,6	1,16	3,3	0,83	2,4	0,24	0,7
5-06-1999 - 2-07-1999	29,90	7,3	40,80	1,81	5,4	0,20	0,6	1,29	3,9	0,72	2,2	0,20	0,6
2-07-1999 - 30-07-1999	31,30	7,0	38,00	1,73	5,4	0,20	0,6	1,05	3,3	0,61	1,9	0,22	0,7
31-07-1999 - 27-08-1999	30,20	7,2	41,10	1,94	5,9	0,27	0,8	1,42	4,3	0,73	2,2	0,15	0,5
27-08-1999 - 1-10-1999	28,70	7,4	44,90	2,16	6,2	0,25	0,7	1,53	4,4	0,79	2,3	0,17	0,5
1-10-1999 - 29-10-1999	30,70	7,2	40,60	1,85	5,7	0,22	0,7	1,34	4,1	0,68	2,1	0,23	0,7
29-10-1999 - 26-11-1999	29,80	7,4	41,30	1,92	5,7	0,28	0,8	1,46	4,4	0,79	2,4	0,22	0,7
31-12-1999 - 31-12-1999	30,90	7,3	39,20	1,80	5,6	0,18	0,6	1,24	3,8	0,71	2,2	0,23	0,7
Minimum	28,50	6,9	36,10	1,21	4,1	0,13	0,4	1,05	3,3	0,61	1,9	0,15	0,5
Middel	30,82	7,2	39,75	1,78	5,4	0,21	0,6	1,34	4,1	0,76	2,3	0,22	0,7
Maksimum	33,70	7,4	44,90	2,16	6,2	0,28	0,8	1,57	4,9	0,96	3,2	0,27	0,9

Utskrevet: 8-05-2000

NÆRINGSSTOFER I SLAM - RESULTAT AV ANALYSER

Renseanlegg: 011802 Skotsberg
 Slambehandling:
 Prøveperiode: 1-01-1999 - 31-12-1999

Prøveperiode	Tørstoff Innhold %TS	pH	Organisk materiale (% av TS)	Kjeldahl-nitrogen		Ammonium-nitrogen		Total fosfor		Kalsium		Kalium	
				% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam
1-02-1999 - 26-02-1999	24,80	6,0	65,10	2,75	6,8	0,15	0,4	1,35	3,3	0,46	1,1	0,19	0,5
6-04-1999 - 30-04-1999	26,30	5,5	61,00	2,51	6,6	0,07	0,2	1,04	2,7	0,32	0,8	0,19	0,5
6-04-1999 - 30-06-1999	25,10	5,5	56,80	2,33	5,8	0,08	0,2	1,20	3,0	0,30	0,8	0,19	0,5
1-08-1999 - 25-08-1999	30,20	5,8	59,30	3,01	9,1	0,06	0,2	1,05	3,2	0,31	0,9	0,20	0,6
1-10-1999 - 28-10-1999	23,70	6,1	57,10	2,92	6,9	0,07	0,2	1,33	3,2	0,32	0,8	0,19	0,5
31-12-1999 - 31-12-1999	31,20	6,3	59,60	2,99	9,3	0,09	0,3	1,19	3,7	0,38	1,2	0,21	0,7
Minimum	23,70	5,5	56,80	2,33	5,8	0,06	0,2	1,04	2,7	0,30	0,8	0,19	0,5
Middel	26,88	5,9	59,82	2,75	7,4	0,09	0,2	1,19	3,2	0,35	0,9	0,20	0,5
Maksimum	31,20	6,3	65,10	3,01	9,3	0,15	0,4	1,35	3,7	0,46	1,2	0,21	0,7

Utskrevet: 8-05-2000

NÆRINGSSTOFER I SLAM - RESULTAT AV ANALYSER

Renseanlegg: 011906 Bommen
 Slambehandling:
 Prøveperiode: 1-01-1999 - 31-12-1999

Prøveperiode	Tørrestoff innhold %TS	pH	Organisk materiale (% av TS)	Kjeldahl-nitrogen		Ammonium-nitrogen		Total fosfor		Kalsium		Kalium	
				% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam
1-02-1999 - 26-02-1999	27,80	7,6	70,60	3,95	11,0	0,86	2,4	1,66	4,6	0,84	2,3	0,33	0,9
12-04-1999 - 6-05-1999	21,90												
1-06-1999 - 24-06-1999	24,00	7,4	70,50	4,13	10,2	0,92	2,3	1,60	4,0	1,06	2,6	0,31	0,8
2-08-1999 - 25-08-1999	24,70												
1-10-1999 - 28-10-1999	25,90												
31-12-1999 - 31-12-1999	23,70												
Minimum	21,90			0,00									
Middel	24,67	7,5	70,55	4,04	10,6	0,89	2,4	1,63	4,3	0,95	2,5	0,32	0,9
Maksimum	27,80	7,6	70,60	4,13	11,0	0,92	2,4	1,66	4,6	1,06	2,6	0,33	0,9

Utskrevet: 8-05-2000

NÆRINGSSTOFER I SLAM - RESULTAT AV ANALYSER

Renseanlegg: 012101 Rømskog

Slambehandling:

Prøveperiode: 1-01-1999 - 31-12-1999

Prøveperiode	Tørrestoff innhold %TS	pH	Organisk materiale (% av TS)	Kjeldahl-nitrogen		Ammonium-nitrogen		Total fosfor		Kalsium		Kallium	
				% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam
7-01-1999 - 25-02-1999	1,40												
25-02-1999 - 6-05-1999	1,30												
6-05-1999 - 1-07-1999	1,30												
20-04-1999 - 18-08-1999	1,40												
19-08-1999 - 28-10-1999	1,40												
31-12-1999 - 31-12-1999	1,60												
Minimum	1,30			0,00									
Middel	1,40												
Maksimum	1,60												

Utskrevet: 8-05-2000

NÆRINGSSTOFER I SLAM - RESULTAT AV ANALYSER

Renseanlegg: 012218 Skjønhaug
 Slambehandling:
 Prøveperiode: 1-01-1999 - 31-12-1999

Prøveperiode	Tørrestoff innhold %TS	pH	Organisk materiale (% av TS)	Kjeldahl-nitrogen		Ammonium-nitrogen		Total fosfor		Kalsium		Kallium	
				% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam
7-12-1998 - 25-02-1999	22,30	6,0	76,10	2,61	5,8	0,05	0,1	1,45	3,2	1,71	3,8	0,46	1,0
25-02-1999 - 7-05-1999	23,40	6,2	60,20	2,12	5,0	0,04	0,1	1,04	2,4	0,67	1,6	0,29	0,7
10-05-1999 - 2-06-1999	18,20	6,4	70,70	2,79	5,1	0,06	0,1	1,43	2,6	0,81	1,5	0,21	0,4
1-08-1999 - 27-08-1999	15,50	6,4	70,40	3,37	5,2	0,08	0,1	1,44	2,2	0,80	1,2	0,12	0,2
1-10-1999 - 29-10-1999	20,30	6,3	69,10	2,43	4,9	0,48	1,0	1,07	2,2	0,74	1,5	0,15	0,3
31-12-1999 - 31-12-1999	19,30	6,4	70,50	3,07	5,9	0,05	0,1	1,34	2,6	0,75	1,4	0,21	0,4
Minimum	15,50	6,0	60,20	2,12	4,9	0,04	0,1	1,04	2,2	0,67	1,2	0,12	0,2
Middel	19,83	6,3	69,50	2,73	5,3	0,13	0,3	1,30	2,6	0,91	1,8	0,24	0,5
Maksimum	23,40	6,4	76,10	3,37	5,9	0,48	1,0	1,45	3,2	1,71	3,8	0,46	1,0

Utskrevet: 8-05-2000

NÆRINGSSTOFER I SLAM - RESULTAT AV ANALYSER

Renseanlegg: 012401 AHSA
 Slambehandling:
 Prøveperiode: 1-01-1999 - 31-12-1999

Prøveperiode	Tørnstoff innhold %TS	pH	Organisk materiale (% av TS)	Kjeldahl-nitrogen		Ammonium-nitrogen		Total fosfor		Kalsium		Kallium	
				% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam
8-01-1999 - 29-01-1999	20,50	6,3	49,50	1,74	3,6	0,02	0,0	0,97	2,0	0,66	1,4	0,44	0,9
29-01-1999 - 26-02-1999	19,50	6,4	58,70	2,39	4,7	0,03	0,1	1,13	2,2	0,53	1,0	0,25	0,5
26-02-1999 - 25-03-1999	21,40	6,3	58,10	2,30	4,9	0,03	0,1	1,14	2,4	0,66	1,4	0,33	0,7
26-03-1999 - 7-05-1999	20,20	6,2	51,50	1,92	3,9	0,02	0,0	0,78	1,6	0,60	1,2	0,36	0,7
7-05-1999 - 4-06-1999	23,20	6,5	59,90	2,44	5,7	0,04	0,1	0,97	2,3	0,85	2,0	0,39	0,9
4-06-1999 - 2-07-1999	24,70	6,3	56,50	2,48	6,1	0,04	0,1	0,92	2,3	0,67	1,7	0,37	0,9
2-07-1999 - 30-07-1999	23,00	6,5	56,50	2,56	5,9	0,05	0,1	0,94	2,2	0,58	1,3	0,42	1,0
30-07-1999 - 27-08-1999	21,30	6,4	66,80	3,37	7,2	0,06	0,1	1,16	2,5	0,67	1,4	0,19	0,4
27-08-1999 - 1-10-1999	22,80	6,5	60,70	2,61	6,0	0,03	0,1	0,91	2,1	0,78	1,8	0,32	0,7
1-10-1999 - 29-10-1999	23,40	6,5	52,10	2,19	5,1	0,03	0,1	0,85	2,0	0,67	1,6	0,49	1,1
29-10-1999 - 26-11-1999	23,10	6,5	56,10	2,52	5,8	0,03	0,1	0,99	2,3	0,64	1,5	0,40	0,9
31-12-1999 - 31-12-1999	25,40	6,6	50,00	2,10	5,3	0,20	0,5	0,78	2,0	0,59	1,5	0,43	1,1
Minimum	19,50	6,2	49,50	1,74	3,6	0,02	0,0	0,78	1,6	0,53	1,0	0,19	0,4
Middel	22,38	6,4	56,37	2,39	5,3	0,05	0,1	0,96	2,1	0,66	1,5	0,37	0,8
Maksimum	25,40	6,6	66,80	3,37	7,2	0,20	0,5	1,16	2,5	0,85	2,0	0,49	1,1

Utskrevet: 8-05-2000

NÆRINGSSTOFER I SLAM - RESULTAT AV ANALYSER

Renseanlegg: 012501 Mysen
 Slambehandling:
 Prøveperiode: 1-01-1999 - 31-12-1999

Prøveperiode	Tørrestoff innhold %TS	pH	Organisk materiale (% av TS)	Kjeldahl-nitrogen		Ammonium-nitrogen		Total fosfor		Kalsium		Kalium	
				% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam
1-02-1999 - 26-02-1999	17,80	6,0	65,80	2,71	4,8	0,11	0,2	3,24	5,8	0,98	1,7	0,13	0,2
5-04-1999 - 5-05-1999	21,30	6,3	63,30	2,62	5,6	0,06	0,1	2,05	4,4	0,92	2,0	0,19	0,4
1-06-1999 - 30-06-1999	21,50	6,4	61,10	2,43	5,2	0,08	0,2	1,69	3,6	1,09	2,3	0,29	0,6
2-08-1999 - 27-08-1999	21,00	6,7	64,40	3,29	6,9	0,15	0,3	2,29	4,8	1,17	2,5	0,17	0,4
1-10-1999 - 29-10-1999	19,80	6,4	67,30	2,57	5,1	0,08	0,2	2,09	4,1	1,26	2,5	0,17	0,3
31-12-1999 - 31-12-1999	22,00	6,0	66,40	2,41	5,3	0,06	0,1	1,32	2,9	0,94	2,1	0,19	0,4
Minimum	17,80	6,0	61,10	2,41	4,8	0,06	0,1	1,32	2,9	0,92	1,7	0,13	0,2
Middel	20,57	6,3	64,72	2,67	5,5	0,09	0,2	2,11	4,3	1,06	2,2	0,19	0,4
Maksimum	22,00	6,7	67,30	3,29	6,9	0,15	0,3	3,24	5,8	1,26	2,5	0,29	0,6

Utskrevet: 8-05-2000

NÆRINGSSTOFER I SLAM - RESULTAT AV ANALYSER

Renseanlegg: 012714 Hoel
 Slambehandling:
 Prøveperiode: 1-01-1999 - 31-12-1999

Prøveperiode	Tørstoff innhold %TS	pH	Organisk materiale (% av TS)	Kjeldahl-nitrogen		Ammonium-nitrogen		Total fosfor		Kalsium		Kalium	
				% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam
6-01-1999 - 15-02-1999	19,40	6,3	68,30	3,98	7,7	0,24	0,5	1,39	2,7	0,78	1,5	0,37	0,7
3-03-1999 - 7-05-1999	18,10	6,9	64,40	4,22	7,6	0,16	0,3	1,51	2,7	0,83	1,5	0,38	0,7
3-03-1999 - 2-07-1999	20,80	7,2	63,90	3,14	6,5	0,23	0,5	1,32	2,7	0,94	2,0	0,35	0,7
6-07-1999 - 24-08-1999	19,60	6,9	57,00	3,72	7,3	0,17	0,3	1,27	2,5	0,77	1,5	0,35	0,7
30-08-1999 - 28-10-1999	25,00	6,2	63,90	2,50	6,3	0,07	0,2	0,96	2,4	0,85	2,1	0,14	0,4
31-12-1999 - 31-12-1999	19,90	7,0	56,90	3,72	7,4	0,15	0,3	1,32	2,6	0,75	1,5	0,43	0,9
Minimum	18,10	6,2	56,90	2,50	6,3	0,07	0,2	0,96	2,4	0,75	1,5	0,14	0,4
Middel	20,47	6,8	62,40	3,55	7,1	0,17	0,3	1,30	2,6	0,82	1,7	0,34	0,7
Maksimum	25,00	7,2	68,30	4,22	7,7	0,24	0,5	1,51	2,7	0,94	2,1	0,43	0,9

Utskrevet: 8-05-2000

NÆRINGSSTOFER I SLAM - RESULTAT AV ANALYSER

Renseanlegg: 012801 Bodal
 Slambehandling:
 Prøveperiode: 1-01-1999 - 31-12-1999

Prøveperiode	Tørrstoff innhold %TS	pH	Organisk materiale (% av TS)	Kjeldahl-nitrogen		Ammonium-nitrogen		Total fosfor		Kalsium		Kalium	
				% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam
8-01-1999 - 26-02-1999	29,80	7,5	43,50	2,27	6,8	0,15	0,4	1,11	3,3	0,94	2,8	0,41	1,2
26-02-1999 - 7-05-1999	25,00	8,4	48,10	2,80	7,0	0,23	0,6	1,22	3,1	0,99	2,5	0,30	0,8
7-05-1999 - 2-07-1999	22,50	8,1	53,30	3,16	7,1	0,40	0,9	1,43	3,2	1,02	2,3	0,30	0,7
2-07-1999 - 27-08-1999	20,30	8,3	56,20	3,55	7,2	0,35	0,7	1,35	2,7	0,85	1,7	0,25	0,5
31-12-1999 - 31-12-1999	25,60	8,5	52,30	2,86	7,3	0,27	0,7	1,24	3,2	1,04	2,7	0,32	0,8
Minimum	20,30	7,5	43,50	2,27	6,8	0,15	0,4	1,11	2,7	0,85	1,7	0,25	0,5
Middel	24,64	8,2	50,68	2,93	7,1	0,28	0,7	1,27	3,1	0,97	2,4	0,32	0,8
Maksimum	29,80	8,5	56,20	3,55	7,3	0,40	0,9	1,43	3,3	1,04	2,8	0,41	1,2

Utskrevet: 8-05-2000

NÆRINGSSTOFER I SLAM - RESULTAT AV ANALYSER

Renseanlegg: 013501 Hestvold
 Slambehandling:
 Prøveperiode: 1-01-1999 - 31-12-1999

Prøveperiode	Tørrestoff innhold %TS	pH	Organisk materiale (% av TS)	Kjeldahl-nitrogen		Ammonium-nitrogen		Total fosfor		Kalsium		Kalium	
				% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam
8-01-1999 - 26-02-1999	22,60	6,3	71,90	2,73	6,2	0,04	0,1	1,48	3,3	0,68	1,5	0,13	0,3
7-02-1999 - 7-05-1999	23,40	6,2	68,10	2,48	5,8	0,03	0,1	1,16	2,7	0,69	1,6	0,18	0,4
7-05-1999 - 2-07-1999	25,10	6,9	70,90	2,84	7,1	0,03	0,1	1,36	3,4	0,70	1,8	0,12	0,3
3-06-1999 - 30-07-1999	43,40	7,4	65,40	3,08	13,4	0,60	2,6	1,50	6,5	0,80	3,5	0,19	0,8
31-07-1999 - 27-08-1999	22,70	6,5	46,30	3,18	7,2	0,06	0,1	1,44	3,3	0,59	1,3	0,06	0,1
27-08-1999 - 29-10-1999	23,70	6,4	72,00	3,04	7,2	0,04	0,1	1,35	3,2	0,69	1,6	0,12	0,3
31-12-1999 - 31-12-1999	23,50	6,3	28,20	2,82	6,6	0,03	0,1	1,22	2,9	0,63	1,5	0,15	0,4
Minimum	22,60	6,2	28,20	2,48	5,8	0,03	0,1	1,16	2,7	0,59	1,3	0,06	0,1
Middel	26,34	6,6	60,40	2,88	7,6	0,12	0,4	1,36	3,6	0,68	1,8	0,14	0,4
Maksimum	43,40	7,4	72,00	3,18	13,4	0,60	2,6	1,50	6,5	0,80	3,5	0,19	0,8

Utskrevet: 8-05-2000

NÆRINGSSTOFER I SLAM - RESULTAT AV ANALYSER

Renseanlegg: 013802 Ringvold
 Slambehandling:
 Prøveperiode: 1-01-1999 - 31-12-1999

Prøveperiode	Tørstoff innhold %TS	pH	Organisk materiale (% av TS)	Kjeldahl-nitrogen		Ammonium-nitrogen		Total fosfor		Kalsium		Kalium	
				% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam	% av TS	kg/tonn slam
8-01-1999 - 14-01-1999	11,90	7,0	61,50	4,09	4,9	0,16	0,2	1,62	1,9	0,99	1,2	0,25	0,3
19-01-1999 - 16-02-1999	13,30	6,7	67,20	3,79	5,0	0,18	0,2	1,17	1,6	0,74	1,0	0,26	0,3
16-03-1999 - 3-05-1999	12,10	6,8	62,00	3,86	4,7	0,15	0,2	1,18	1,4	0,79	1,0	0,26	0,3
Minimum	11,90	6,7	61,50	3,79	4,7	0,15	0,2	1,17	1,4	0,74	1,0	0,25	0,3
Middel	12,43	6,8	63,57	3,91	4,9	0,16	0,2	1,32	1,6	0,84	1,0	0,26	0,3
Maksimum	13,30	7,0	67,20	4,09	5,0	0,18	0,2	1,62	1,9	0,99	1,2	0,26	0,3

Utskrevet: 8-05-2000